

T.C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**TEMA PARKLARI VE BURSA İÇİN UYGUN TEMALARIN
BELİRLENMESİNE YÖNELİK ARAŞTIRMA**

NEŞE YÜCESOY

Doç.Dr.Aysun ÇELİK

(Danışman)

YÜKSEK LİSANS TEZİ
PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI

BURSA-2017

Her Hakkı Saklıdır

TEZ ONAYI

Neşe YÜCESOY tarafından hazırlanan "TEMA PARKLARI VE BURSA İÇİN UYGUN TEMALARIN BELİRLENMESİNE YÖNELİK ARAŞTIRMA" adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği/~~oy çokluğu~~ ile Uludağ Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı'nda **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç.Dr.Aysun ÇELİK

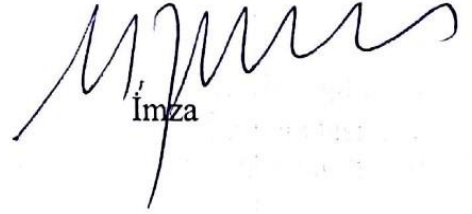
Başkan: Doç.Dr.Aysun ÇELİK
U.Ü. Ziraat Fakültesi,
Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı

Üye: Prof.Dr.Murat ZENCİRKIRAN
U.Ü. Ziraat Fakültesi,
Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı

Üye: Doç. Dr. Füsun ERDURAN NEMUTLU
ÇOMU Mimarlık ve Tasarım Fakültesi,
Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı

İmza

İmza

İmza

Yukarıdaki sonucu onaylarım

Prof. Dr. Ali BAYRAM

Enstitü Müdürü

15.5.2014

U.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- başkalarının eserlerinden yararlanması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- ve bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversite veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı

beyan ederim.

.././.....

imza

Neşe YÜCESOY

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

TEMA PARKLARI VE BURSA İÇİN UYGUN TEMALARIN BELİRLENMESİNE YÖNELİK ARAŞTIRMA

Neşe YÜCESOY

Uludağ Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı

Danışman: Doç.Dr. Aysun ÇELİK

Kentleri yaşanabilir kılan en önemli özelliklerden biri kentlerin sahip olduğu açık alanlardır. Açık alan sistematiği içerisinde yer alan park alanları, kent dokusu içerisinde bireylerin yaşam kalitesini arttırmaya yardımcı olmaktadır. Parklar işlevlerine göre farklı sınıflara ayrılmaktadır. Aktif ve pasif rekreasyon olanakları sağlayan ve rekreasyona erişimi sağlayacak olan aktivitelerin bir tema etrafında şekillendiği tema parkları bu tez kapsamında ele alınmıştır.

Bursa'nın doğal ve kültürel peyzaj potansiyellerinden hareketle uygun temalar belirlemek tezin ana amacını oluşturmaktadır. Kent kimliği üzerinde etkisi olan tema parkları ile Bursa turizmine katkı sağlanacaktır. Koruma- kullanma dengesi ile doğal ve kültürel tema parkları oluşturularak nitelikli alanların sürdürülebilirliği hedeflenmektedir.

Sonsuz eğlence ve hazzı yaşatmayı hedefleyen tema parklarının park sistematiği içerisindeki yeri vurgulanarak tema parkı türleri ve Dünyadan örneklerine yer verilmiştir.

Bursa için uygun temaların belirlenmesine yönelik araştırmanın temel yöntemi Delphi Tekniği olmakla birlikte tamamlayıcı olarak uzman kişilere açık ve kapalı uçlu sorulardan oluşan bir anket eş zamanlı olarak uygulanmıştır. Araştırma sonucunda, Bursa için önerilen ilk 3 tema;

- “Eğitim temalı park ve bahçeler”
- “Rekreasyon ve eğlence temalı park ve bahçeler”
- “Tarih temalı parklar” ile “sanat temalı parklar” olarak belirlenmiştir.

Bu temalar, Bursa'nın doğal ve kültürel peyzaj öğeleri ile sentezlenerek, değerlendirmeler ve öneriler yapılp, Bursa için uygun temalar gerekçeleri ile sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bursa, doğal peyzaj, kültürel peyzaj, park, tema parkı, açık alan,
2017,vii+75 sayfa

ABSTRACT

Master Thesis

THEME PARKS AND RESEARCH TO DETERMINE THE APPROPRIATE THEMES FOR BURSA

Neşe YÜCESOY

Uludağ University
Graduate School of Natural and Applied Sciences
Department of Landscape Architecture

Supervisor: Doç.Dr. Aysun ÇELİK

One of the most important features that makes the cities viable, is open areas they have. Parks areas which take place in open areas system, help individuals to increase their life quality in urban texture. Parks are divided into different classes according to their functions. Theme parks which provide active and passive recreation facilities and activities that will provide access to recreation are shaped around a theme are covered in this thesis.

According to natural and cultural landscape potentials of Bursa, determining appropriate themes create the main purpose of the thesis. Theme parks which have effects on the identify of the city will contribute to Bursa tourism. By creating natural and cultural theme parks with the balance of protection and use, sustainability of well- qualified areas is aimed.

Emphasizing the location of the theme parks that aim to make endless entertainment and pleasure in the park system, theme park types and examples from the World are placed.

In addition to Delphi Technique which is the main method of the search for determining the suitable themes for Bursa, a questionnaire consisting of open and closed ended questions was applied simultaneously to the experts as complement. According to the search the first 3 themes proposed for Bursa were determined as;

- “ Education themed parks and gardens”
- “ Recreation and entertainment themed parks and gardens”
- “ History themed parks” and “art themed parks “

These themes were synthesized with the natural and cultural landscape elements of Bursa, evaluations and suggestions were made and appropriate themes for Bursa were presented with their reasons.

Key words: Bursa, natural landscape, cultural landscape, park, theme park, open area, 2017, vii+75 pages

TEŞEKKÜR

“Tema Parkları ve Bursa İçin Uygun Temaların Belirlenmesine Yönelik Araştırma” konulu yüksek lisans tez çalışmam boyunca, fikirleriyle yoluma ışık tutan desteklerini esirgemeyen sayın danışman hocam Doç. Dr. Aysun ÇELİK’e, anket çalışmalarına katkıda bulunan bölüm başkanım Prof.Dr. Murat ZENCİRKİRAN’a, değerli öğretim üyelerine ve panelistlere, bu süreçte varlığını hissettiğim kıymetli arkadaşım Dr.Elvan ENDER’e ve hayatım boyunca hep yanımda olan aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Neşe YÜCESOY

02/04/2017

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	ii
ÖNSÖZ.....	iii
ŞEKİLLER DİZİNİ	v
ÇİZELGELER DİZİNİ.....	vii
1.GİRİŞ	1
2. KURAMSAL TEMELLER.....	3
2.1. Parkların Sınıflandırılması	3
2.2. Tema Parkları.....	5
2.2.1. Tema parkı türleri ve işlevleri.....	5
2.2.2. Tema parkı planlama ve tasarım kriterleri	14
2.2.3. Dünya'dan ve Türkiye'den Tema Parkı Örnekleri.....	16
3. MATERYAL VE YÖNTEM	44
3.1. Materyal	44
3.2. Yöntem.....	46
4. BULGULAR	49
4.1. Genel Anketlerden Elde Edilen Bulgular	49
4.2. Delphi Tekniğinden Elde Edilen Bulgular	52
5. SONUÇ	55
KAYNAKLAR.....	62
EKLER.....	69
EK 1 Genel Anket	70
EK 2 I. Tur Delphi Anketi.....	73
EK 3.....	74
ÖZGEÇMİŞ	75

ŞEKİLLER DİZİNİ

Sayfa

Şekil 2.1. Bristol zoo	6
Şekil 2.2. Gothenburg botanik bahçesi.....	7
Şekil 2.3. Karaca arboretumu.....	7
Şekil 2.4. EXPO 2016 Antalya bahçe sergisi.....	8
Şekil 2.5. Dubai kayak merkezi	8
Şekil 2.6. Paris, Aquaboulevard	9
Şekil 2.7. Kopenhag Bakken.....	10
Şekil 2.8. Hacivat ve Karagöz.....	10
Şekil 2.9. Keloğlan.....	11
Şekil 2.10. Nasreddin Hoca	11
Şekil 2.11. Mesozoik zamanı Jura dönemi canlıları.....	11
Şekil 2.12. İstanbul Miniaturk.....	12
Şekil 2.13. Beijing heykel parkı.....	12
Şekil 2.14. Malatya hobi bahçesi	13
Şekil 2.15. Norveç Rosendal kaya bahçesi	13
Şekil 2.16. Magic Kingdom farklı görüntüler	17
Şekil 2.17. Disneyland farklı görüntüler	18
Şekil 2.18. Tokyo Disneyland farklı görüntüler.....	19
Şekil 2.19. Universal Studios Japan farklı görüntüler.....	20
Şekil 2.20. Tokyo Disney Sea farklı görüntüler.....	21
Şekil 2.21. Epcot farklı görüntüler	22
Şekil 2.22. Disney's Animal Kingdom farklı görüntüler.....	23
Şekil 2.23. Disney's Hollywood Studios farklı görüntüler.....	24
Şekil 2.24. Disneyland Park At Disneyland farklı görüntüler.....	25
Şekil 2.25. Universal Studios farklı görüntüler.....	26
Şekil 2.26. Disney's Ca Adventure farklı görüntüler	27
Şekil 2.27. Islands of Adventure farklı görüntüler	28
Şekil 2.28. Chimealong Ocean Kingdom farklı görüntüler	29
Şekil 2.29. Everland farklı görüntüler	30
Şekil 2.30. Ocean Park farklı görüntüler.....	31
Şekil 2.31. Lotte World farklı görüntüler.....	32
Şekil 2.32. Hangzhou Songcheng Park farklı görüntüler.....	33
Şekil 2.33. Universal Studios Hollywood farklı görüntüler.....	34
Şekil 2.34. Hong Kong Disneyland farklı görüntüler	35
Şekil 2.35. Nagashima Spa Land farklı görüntüler	36
Şekil 2.36. Europa-Park farklı görüntüler	37
Şekil 2.37. Seaworld F1 farklı görüntüler	38
Şekil 2.38. Tivoli Gardens farklı görüntüler	39

Şekil 2.39. De Efteling farklı görüntüler.....	40
Şekil 2.40. Sazova Bilim Sanat ve Kültür Parkı farklı görüntüler	41
Şekil 2.41. Doğal Yaşam Parkı farklı görüntüler	42
Şekil 2.42. Miniatürk farklı görüntüler	43
Şekil 3.1. Bursa konumu	44
Şekil 3.2. Yöntem akışı	44
Şekil 4.1. Panelistlerin cinsiyet dağılımı	49
Şekil 4.2. Panelistlerin yaş dağılımı	49
Şekil 4.3. II.Tur Delphi anket sonuçları	54

ÇİZELGELER DİZİNİ

Sayfa

Çizelge 2.1. Park kategorileri.....	3
Çizelge 2.2. Tema parkı türleri.....	5
Çizelge 2.3. Dünya çapında öneme sahip tema parkları.....	16
Çizelge 4.1. Bursa'daki parklar.....	51
Çizelge 4.2. Panelistlerin tema parkları hakkındaki görüşlerine ilişkin veriler.....	51
Çizelge 4.3. Panelistlere I.turda sunulan park temaları.....	52
Çizelge 4.4. I.Tur Delphi anketi dönüşleri.....	53
Çizelge 4.5. II. Tur Delphi anketi dönüşleri.....	53

1.GİRİŞ

Kentsel dış mekânlar kapsamında sınıflandırılan açık ve yeşil alanlar; kentlerde yapılar tarafından çevrelenmiş, kentsel olaylar arasında bağlantı kuran, herkesin faydalanmasına olanak veren açık alanlar olup, günlük faaliyetlerini kapalı ortamlarda geçirmek zorunda kalan kent insanları için nefes alma mekânlarıdır. Kentlerin önemli bileşenlerinden olan dış mekânlar, toplumlarda kent kalitesinin göstergesi olarak kabul edilir (Özkan ve Küçükbaş 1999).

Kentsel açık alanlar; sadece orada yaşayanların değil, tüm kentlilerin ortak kullanım alanı olup, üzerinde yapı bulunmayan, sokak, cadde ve meydan vasıtasıyla kent içinde yer alan çeşitli bölüm ve yapıları birbirine bağlayan kamusal mekânları içermektedir. Açık alanlar, kentlerin fiziki yapılarında kitle-boşluk ayarlamasına yardımcı oldukları için denge elemanıdır. Yeşil alanların eğlenme, dinlenme, bir arada bulunma gibi sosyal ilişkileri güçlendirmede, sürdürmede ve toplumsal ilişkileri geliştirmede de büyük rolü vardır. Bu alanlar; park, çocuk bahçesi, dinlenme alanı, gezinti alanı, oyun alanı, piknik alanı, eğlence ve kıyı alanlarının toplamıdır. Metropol ölçeğinde ise; fuar, hayvanat ve botanik bahçeleri ile bölgesel parklar da yeşil alan olarak nitelendirilmektedir. Yalnızca kentlinin doğrudan faydalandığı alanlar olmayıp, kent yakınında bulunan işlevsel yeşil alanları da kapsayan kentsel açık ve yeşil alanlar ise; kentleşme, endüstrileşme ve kente yapılan göçler sonucunda oluşan nüfus artışı nedeniyle doğadan kopmakta olan insanların, fiziksel ve psikolojik gereksinimlerine olanak sağlayarak onların doğaya yakınlıklarını sağlayan alanlardır (Kuter 2007).

Kentsel alanda sosyal açıdan büyük öneme sahip olan parklar; kent insanının sıkıntılarını, stresini, azaltan, dinlenebilmesini, temiz hava alabilmesini ve farklı aktivitelerde bulunabilmesini sağlayan en çok kullanılan ve en önemli yeşil alanlardan biridir (Kesim ve ark. 2006). Aynı zamanda, aktif ve pasif rekreasyon ihtiyaçlarını karşılayan, sınırlı kullanıma, esnek form yapısına, doğallığın ön planda olduğu az yapıya sahip öğeleri bulunduran bir yeşil alan türüdür (Akdoğan 1974, Özkır 2007).

Kentsel öğe ve sosyal mekân özelliğine sahip parklar, kentte yeşil alan sistemi oluşturmada, bu sistemin sürekliliğini sağlamada, kent kültürünün yansıtılmasında ve

kentsel iletişimi kurmada odak noktaları olup, işlevlerine, hizmet alanlarına ve konumlarına göre çeşitli sınıflara ayrılırlar. Bu sınıflamalar, parkların hizmet kalitesi, donatıları, peyzaj değeri, erişilebilirliği, estetik değeri gibi özelliklerine göre yapılarak, parkların kentsel yaşam kalitesine olan katkısını da belirlemektedir. (Emür ve Onsekiz 2007, Bektaş 2010). Kentsel yaşam kalitesi ve kent kimliği üzerinde önemli yeri olan park sistematigi içerisinde yer alan tema parkları çalışma kapsamında ele alınmıştır.

Bu bağlamda çalışmanın amacı, dünyadan ve Türkiye'den tema parkı örneklerinin incelenmesi ve tema parkı kavramının irdelenerek Delphi Tekniğı ile Bursa için olası bir parkın temalarını belirlemektir. Elde edilen sonuçların yerel yönetimlerle paylaşılması ve böylelikle Bursa ve Bursa halkının psikolojik açıdan dinlenebileceğı, alışılmışın dışında rekreasyonel faaliyetlerde bulunabileceğı, sosyal, kültürel, ekonomik ve teknolojik gelişmelerle desteklenmiş bir tema parkı kazandırmak hedeflenmiştir.

2. KURAMSAL TEMELLER

2.1. Parkların Sınıflandırılması

Tema parkı kavram ve kapsamının daha iyi açıklayabilmek için park kategorilerinin açıklanmasında yarar görülmüştür. Bu bağlamda parkların sınıflandırılması Çizelge 2.1’de verilmiştir.

Çizelge 2.1. Park kategorileri (Arkun 2006, Bektaş 2010)

ÖLÇEK	DONATI	KAPSAM
Bölge	Orman-koruluk alanlar, bölge parkı, milli park	Doğa yürüyüş parkurları, tırmanma vb. aktif ve pasif etkinliklere uygun kamp alanı
Kent	Kent parkı	Kültürel (konser, gösteri, sergi vb.), sportif (açık veya kapalı spor ve oyun alanları, koşu vb.) etkinliklere, piknik ve eğlenceye olanak tanıyarak, sosyal ilişki kurulmasının sağlandığı, donatı çeşitliliğinin bulunduğu parklardır.
	Kent ormanı, kent korusu	Kent içinde biyolojik çeşitliliğin yaşatıldığı ekolojik taşıma kapasitesinin dikkate alınarak kullanıldığı doğal alanlardır.
	Kentsel bölge parkı	Piknik, doğa araştırma/gözleme, sportif etkinliklere olanak tanıyan, su yüzeylerinin varlığının tercih edildiği parklardır.
	Tema parkları	Hayvanat Bahçesi, Botanik Bahçesi, Tarihi Bahçeler, Sanat Parkları, Eğlence Parkları vb tematik özelliklere sahip, belli kurgu çerçevesindeki parklardır.
Semt	Semt parkı	Doğaya yakın olma, piknik, spor, oyun ihtiyaçlarına yanıt vermelidir. Donatı çeşitliliğinin bulunduğu parklardır.
	Oyun parkı	Donatılar spor alanı, macera oyun alanı, oyun parkı bünyesinde yer alabileceği gibi ayrı ayrı da tasarlanabilen parklardır.
Mahalle	Mahalle parkı	Spor, seyir, oyun, sosyalleşme, dinlenme vb. etkinliklere olanak sağlayan parklardır.

Bölge parkı: Bu parklar geniş bir bölgenin ihtiyaçlarına hizmet veren, ölçü ve konum olarak değişiklik gösterebilen, 1000 kişi için 50 ha ve en az 100 ha büyüklükte olması öngörülen ve yaklaşık olarak bir saatte ulaşılması hedeflenen alanlardır. Ülke ya da bölge fiziksel planlamasının bir parçası olan bölge parkları, konumlandıkları alanın durumuna bağlı olarak gelişime açık ya da tamamen kendi içinde sürdürülebilirliğini

sağlayabilmektedir. Park alanında o bölgenin ihtiyaçlarına hizmet veren çeşitli pasif ve aktif rekreasyon olanakları sağlanmaktadır. (Gold 1980, Özkır 2007).

Kent parkı: Kent parkları, konum olarak kentin merkezinde veya merkeze yakın olan yerlerde kentlinin kolay ulaşabileceği şekilde konumlanmalıdır. Kent parklarının, kent merkezinde veya yakınında konumlanamaması durumunda, kent sınırları yakınında hatta dışında yer verilir. Kent parklarında büyüklük olarak mümkün olan durumlarda 100-400 ha tercih edilmekle birlikte en az 40 ha olmalıdır. Farklı bir deyişle; kent parkları her 1000 kişi için 12 ha büyüklüğünde önerilmektedir ve 50.000-100.000 kişilik nüfus için araba ile 30 dakika süreli ulaşım uzaklığına hizmet ederler. Her geçen gün artan yapılaşmalarla birlikte Kent parklarına, insan-doğa ilişkisinin kurulmasında önemli işlevler yüklenmektedir (Kızılaslan 2007, Gold 1980, Özkır 2007). Kent içi açık yeşil alan sistematığı içerisinde yer alan kentin ekolojik dengesini korumak ve kentlinin rekreasyon ihtiyacını karşılamak üzere kentin odak noktalarında bulunması gereken kent parkları, içinde her yaş grubundan insanın aktif-pasif rekreasyon gereksinmelerini karşılamaya yönelik tesis ve olanaklara yer vermektedir (Ertekin 1992, Özkır 2007). Kent parklarının hizmet alanı tüm kent halkıdır ve rekreasyon olgusu kapsamında bakıldığında ana rekreasyon alanı olarak kabul edilmektedir (Çelik ve Bobat 2007).

Semt parkı: İlçe nüfusuna hizmet eden ve ilçe kullanıcıları tarafından gereksinim duyulan rekreasyon olanakları semt parkları tarafından desteklenmektedir. Her 1000 kişi için 1 ha'lık alan önerilir ve büyüklükleri 8-40 ha arasında değişebilir. Hizmet alanları ise 0,8-4,8 km arasındadır. Bu parkların konum seçiminde toplu ulaşım aksları ya da bu akslara yakın olan yerler önerilmektedir. (Gold 1980, Özkır 2007).

Mahalle parkı: Mahalle parkları mahalle sınırları içerisinde yürüyüş mesafesinde ulaşılabilir alanlardır ve o mahallenin kullanıcılarına odak olacak şekilde planlanmalıdır. İnsanların sosyalleşmesine olanak sağlayan park alanında çeşitli aktif ve pasif rekreasyon olanaklarına imkan verilmektedir. Böylece bu alan eğitim, rekreasyon ve kültürel aktiviteler için bir merkez durumuna getirilebilir (Gold 1980, Özkır 2007).

2.2. Tema Parkları

Tema parkı: Fantezi ve eğlencenin birleştirildiği ciddi bir planlama, tasarım ve işletme anlayışı gerektiren, hayalleri yansıtan ve bu yansımalarla sosyal kimliği güçlendirmek adına farklı kontrol metotları kullanılan parklardır (Zukin 1991, Deniz 2002, Topaloğlu 2007). Wylson ve Wylson (1994)'e göre tema parkları; bir müzenin üstlenebileceği bilimsel, kültürel ve tarihsel objeler üzerine kurulmuş ve bu objelerin ana bir konu etrafına odaklanıp gerçek kimlikleri ile canlandırıldığı mekânlardır (Dalkılıç 2007). Tema parkları, belli bir temaya dayalı olmak üzere sürükleyici, eğlenceli, eğitici, tamamen tatmin edici özelliklere sahip olan kent ölçeğinde önemli parklardır. Bir tema parkı her yaş grubuna hitap edebildiği gibi, teması doğrultusunda sadece belli bir yaş grubuna hitap eden etkinlikleri de içerebilir.

Şehir yaşamının başlaması fantezi ve maceraların yaşatılmasını, en derin rüyaların varlığını bile sona erdirmiştir. Gerçek ve hayal ise günlük yaşantımızda yerini hala korumakta olup, sona eren bu eksikliğin kapatılması için bireysel fonksiyonlara sahip rekreasyon ve eğlence ağları yaratılmaya başlanmıştır. İşte şehirden izole edilmiş, kendini çevreleyen doğa ve peyzajla bütünleşmiş karakterize alanlar tema parklar olarak tanımlanmaktadır (Asensio 2000, Deniz 2002, Topaloğlu 2007).

2.2.1. Tema parkı türleri ve işlevleri

Tema parkları doğal ya da kültürel peyzaj özelliklerinin özgün kimliklerine çok benzer şekilde yapılmasının yanı sıra, tamamen hayal ürünü olan bir temanın canlandırılması şeklinde de tesis edilebilmektedir. Bu nedenle tema parkı türlerinde sınırlama yapmak mümkün değildir. Araştırma çerçevesini oluşturabilmek amacıyla bu tez çalışmasında Deniz (2002) tarafından yapılan tema parkı sınıflaması esas alınmıştır (Çizelge 2.2).

Çizelge 2.2. Tema parkı türleri (Deniz 2002)

Eğitim Temalı Parklar	Çağ Temalı Parklar
Tarih Temalı Parklar	Sanat Temalı Parklar
İklim Temalı Parklar	Hobi Temalı Parklar
Coğrafya Temalı Parklar	Doğal Yaşam Temalı Parklar
Rekreasyon ve Eğlence Temalı Parklar	Özel Anlatımlı Parklar
Hikaye, Masal, Mitoloji Temalı Parklar	

Eğitim temalı parklar: Bilimsel, eğitim ve rekreatif işlevleri olan tematik parklardır. Dünyadaki eğitim temalı parklar ağırlıklı olarak bitki ve hayvan türlerini tanıtmaya yönelik olup açık hava müzesi ya da bitki koleksiyon niteliğindeki uygulamalardır. Planlama ve yönetimleri diğer birçok park türünden farklıdır. Bu temadaki parkların kuruluş yeri kentsel baskıdan ve kent gelişiminden uzak olmalıdır. Sürekli gelişim ve değişimi söz konusu olduğundan çevresinde bunu engelleyici unsurlar bulunmamalıdır. Eğitim ve araştırma amaçlarını tam olarak yerine getirmek amacı ile herbaryum, laboratuvar, kütüphane ve sergi salonları bulunur. Eğitim temalı parklarda sınırlar koruma altındadır ve giriş- çıkışlar kontrollü olarak yapılır. Hayvanat bahçeleri, botanik bahçeleri, tıbbi ve aromatik bitkiler bahçesi, arboretumlar, bahçe sergileri en önemli eğitim temalı parklardır.

Hayvanat bahçeleri; farklı coğrafik orijinlere sahip hayvanların, ziyaretçilerden doğal ve yapay engellerle ayrılmış bir şekilde, doğal yaşama ortamlarına yakın koşullarda yaşamlarını sürdürmesi ve davranışlarının izleyiciler tarafından kolaylıkla gözlenebilmesi için düzenlenmiş çoğunlukla kentsel rekreasyon alanlarıdır (Tudge 1992, Civelek 1999). Şekil 2.1'de hayvanat bahçelerinden bir örnek, Bristol Zoo, verilmiştir.

Şekil 2.1. Bristol zoo (Anonim 2016a)

Botanik bahçeleri; dünyadaki bitki türlerinin yok olma tehditi ile karşı karşıya gelmesi durumunun ortaya çıkarılabilmesi, bitki çeşitliliğinin korunması, dünyadaki habitatların ve biyolojik çeşitliliğin devamlılığının sağlanması ile botanik konusunda araştırma ve incelemeler yapılmasına imkân sağlamak ve yürütülen çalışmaların odak noktasını oluşturmaktadır (Hepcan ve Özkan 2005, Bektaş 2010). İnsanları sağlıklı yaşam

konusunda bilinçlendirmeyi amaçlayan tıbbi ve aromatik bitkilerin nasıl tüketilmesi gerektiği konusunda uzmanlarca bilinçlendirildiği ve aynı zamanda bu tür bitkilerin yetiştirildiği, sergilendiği, satıldığı tematik parklardır. Şekil 2.2’ de Gothenburg Botanik Bahçesi örneği verilmiştir.

Şekil 2.2. Gothenburg botanik bahçesi (Anonim 2016b)

Arboretumlar; ise bir ekolojide yetişebilecek olabildiğince çok odunsu bitkinin yetiştirildiği eğitici ve öğretici fonksiyonları ağır basan canlı ağaç müzeleridir. Bitki koleksiyonları bilimsel ve teknik açıdan sürekli olarak etüt edilir ve izlenir. Arboretum yönetimi diğer benzer kuruluşlarla tohum, bitki ve bilgi alışverişi amacı ile organize edilir ve bitki koleksiyonunun tam bir dökümantasyonu bulunur. Şekil 2.3’de Karaca Arboretumu verilmiştir.

Şekil 2.3. Karaca arboretumu (Anonim 2016c)

Bahçe sergileri; çeşitli ülkelerin doğal ve kültürel peyzaj özelliklerini tanıtan tematik açık yeşil alanlardır. Şekil 2.4’de Antalya’da gerçekleştirilen EXPO 2016 ‘dan bir bahçe sergisi örneği verilmiştir.

Şekil 2.4. EXPO 2016 Antalya bahçe sergisi (Orijinal)

İklim temalı parklar: Bir bölgede deneyimlenebilen ve deneyimlenemeyen iklimsel koşulların, ısıtma soğutma havalandırma vb. gibi iklimlendirme işlemleriyle değiştirilerek, bir bölge için doğal olmayan iklimlerin deneyimlenmesine olanak sağlayan kapalı alanlardır (Şekil 2.5 ve Şekil 2.6).

Şekil 2.5. Dubai kayak merkezi (Anonim 2016d)

Şekil 2.6. Paris, Aquaboulevard (Anonim 2016e)

Coğrafya temalı parklar: Bir ülkenin özgün nitelikteki doğal ve kültürel peyzaj özelliklerinin tanıtıldığı, korunduğu, yaşatıldığı ve farklı coğrafi özelliklerin oluşturulabileceği açık ve kapalı alanlardır.

Rekreasyon ve eğlence temalı parklar: Eğlence- macera parkları, hayal gücünün sınırlarını zorlayan heyecan verici aktivitelerin bulunduğu parklar olarak nitelendirilebilir (Topaloğlu 2007). Eğlence parklarının yapımına yıllar önce 1550’li yıllarda başlanmıştır. Avrupa’da ilk kurulduğu zaman bu tip yerlere keyif bahçeleri adı verilmiştir ve bu bahçeler, oyunlar, müzik ve eğlence amaçlı araçlar ile doldurulmuştur. Daha sonra birtakım politik problemler birçok bahçenin 1700 lü yıllarda kapanmasına yol açmıştır. Fakat bu parklardan Kopenhag’ın kuzeyinde yer alan Bakken (Şekil 2.7) 1580 yılından bugüne kadar varlığını koruyabilmiştir (Akgül 2002, Topaloğlu 2007). Diğer rekreasyon ve eğlence temalı parklara örnekler ise Disneyland ve su parklarıdır.

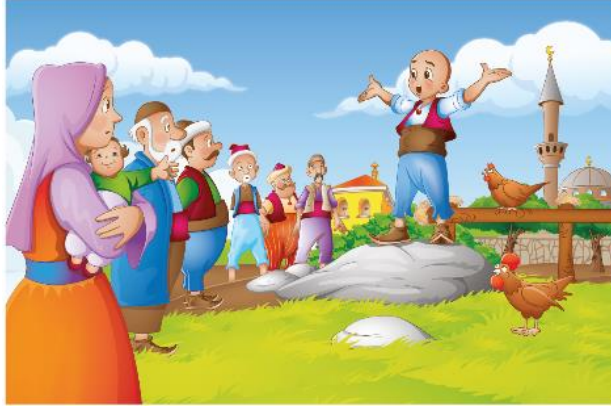

Şekil 2.7. Kopenhag Bakken (Anonim 2016f)

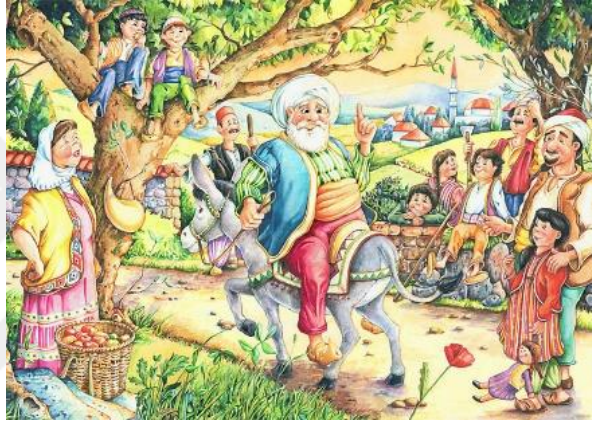
Hikaye, masal, mitoloji temalı parklar: Çizgi film karakterlerini, karikatür mimarisini yemek pazarı ile birleştiren imaj ve biçim dünyasına dayalı parklardır. Bu parklar müziklerle daha çekici hale gelmektedir (Öztürk 2003, Topaloğlu 2007). Popüler hikaye, masal, mitoloji çizgi film karakterleri gibi unsurların tema olarak vurgulandığı parklardır. Keloğlan, Hacivat Karagöz, Nasrettin Hoca, Nuhun Gemisi, Uranüs olası Hikaye, Masal, Mitoloji Temalı Parklara tema olabilecek özelliktedir (Şekil 2.8, Şekil 2.9 ve Şekil 2.10).

Şekil 2.8. Hacivat ve Karagöz (Anonim 2016g)

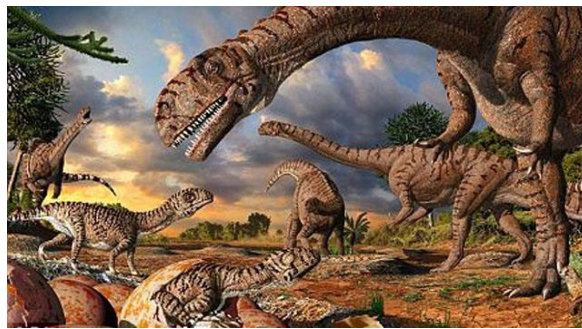

Şekil 2.9. Keloğlan (Anonim 2016h)

Şekil 2.10. Nasreddin Hoca (Anonim 2016i)

Çağ temalı parklar: Günümüzde geçmiş ve gelecek zamanı yaşamaya olanak sağlayan parklardır. Teması geçmiş zaman olan parklar tarihi çevrelerin korunmasına da olanak sağlamaktadır. Geçmiş zaman parkları, gelecek zaman parkları çağ temalı parkların örnekleridir (Şekil 2.11).

Şekil 2.11. Mesozoik zamanı Jura dönemi canlıları (Anonim 2016i)

Sanat temalı parklar: Sanatsal ürünlerin sergilenmesine, iyi ve etkili bir şekilde izlenmesine olanak sağlayan parklardır. Örneğin heykel parkları, Miniattürk gibi (Şekil 2.12 ve Şekil 2.13).

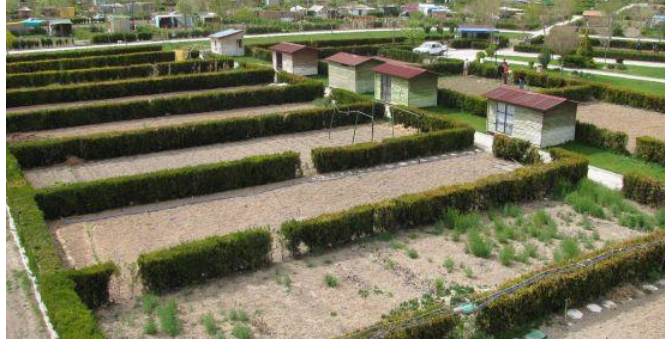

Şekil 2.12. İstanbul Miniattürk (orijinal)

Şekil 2.13. Beijing heykel parkı (Anonim 2016j)

Hobi temalı parklar: Hobilerini günlük yaşam ortamlarında gerçekleştirme olanağı bulamayan kişilere yönelik her türlü donatı ve mekâna sahip olarak tesis edilmiş ve kullanıma sunulmuş açık ya da kapalı alanlardır (Şekil 2.14).

Şekil 2.14. Malatya hobi bahçesi (Anonim 2016k)

Doğal yaşam temalı parklar: Bir yöreye özgü flora ve fauna özelliklerinin ön plana çıkarılarak korunup sürdürülebilirliğinin sağlandığı açık alanlardır.

Özel anlatımlı parklar: Tema parkı tanımı çerçevesinde değerlendirildiğinde daha küçük ölçekteki parklar olup mahalle, semt ve kent parkları içerisindeki küçük ölçekli tematik alanlardır. Kuru taş bahçeleri, kaya bahçeleri gibi. Şekil 2.15' de kaya bahçesi örneği verilmiştir.

Şekil 2.15. Norveç Rosendal kaya bahçesi (Anonim 2016l)

Tema parklarının işlevleri;

- Kentsel kimlik oluşumunu sağlar.
- Ülke tanıtımına katkıda bulunur.
- İnsanlara alışılmışın dışında rekreasyon olanağı sağlar.
- İnsanlara deneyimlemesi mümkün olmayan etkinliklerde bulunma olanağı sağlar.
- Farklı kültürel ve sosyo-ekonomik yapıdaki insanları bir araya getirerek sosyal ilişkilerin güçlendirilmesini sağlar.
- Turizme ve buna bağlı olarak ekonomik gelişmeye katkı sağlar.
- Özgün doğal ve kültürel alanların korunmasını ve sürdürülebilirliğini destekler.
- Tema doğrultusunda eğitime ve toplumsal bilinç oluşumuna katkı sağlar.
- Kentsel açık yeşil alan ve örgütlenmesi üzerindeki olumlu etkileri ile planlı kent oluşumuna katkı sağlar.
- Açık alan koridorları oluşturarak kent ekolojisine katkı sağlar.

2.2.2. Tema parkı planlama ve tasarım kriterleri

Tema parkı planlama ve tasarım kriterleri temanın türüne göre farklılık gösterebileceği gibi ana özellikleri, sürekliliğini koruyabilmesi için git gide gelişen teknolojiyle birlikte gelen yeniliklere ve hayal gücünün sınırlarını zorlayan aktivitelere açık olmalıdır. Aynı zamanda bu aktiviteler oluşturulurken ziyaretçi istek ve talepleri ve memnuniyetleri göz önünde bulundurulmalıdır. Tema parkı planlama ve tasarımı için diğer kriterler ise şöyledir (Deniz 2002, Topaloğlu 2007).

- Çalışmanın amaç ve stratejisi planlama aşamasının en başında saptanmalıdır.
- Fizibilite raporlarına dayalı yer tespiti yapılmalıdır.
- Kentin ana arterlerine yakın ve önemli turizm noktalarına ulaşılabilir olmalıdır.
- Park temasına göre yerleşim yeri farklılık gösterebileceği gibi özel bir yerleşim yeri yoktur. Düşük fiyat ile geniş alanlardan yararlanmak önem taşımaktadır. Yatırım maliyeti azaltılarak diğer faaliyetlere pay ayrılmaktadır.
- Tema parkının yakın çevresindeki tarihi, kültürel, eğlence yerlerinin parkla birleştirilmesi parkın sürdürülebilirliği açısından önemlidir.
- Tema parkına gelen ziyaretçilerin iki yetişkin iki çocuktan oluşan bir ailenin

çoğunun park alanında 7-8 saat kalması ve 1-6 hafta arasında konaklama yapabileceği varsayılmaktadır. Tema parkını pazarlama planlamasında bu göz önüne alınmalıdır.

- Ziyaretçilerin alanda uzun süreli zaman geçirmesini ve harcama yapmasını sağlayacak unsurlar olmalıdır.
- Tema parkının planlama, tasarım, uygulama ve işletme aşamalarında disiplinler arası koordineli bilgi alışverişi yapılmalıdır.
- Taşıma kapasitesi alanın özelliklerine göre hesaplanmalıdır.
- Çevre yönetimi ve politikası planlamanın bir parçası olarak ele alınıp yenilenebilir kaynaklar kullanılmalıdır.
- Tema parkı tasarımı, farklı grupların (eğitim, yaş, kültür vb.) alana gelmesini sağlayacak şekilde olmalıdır. Büyük ölçekte çok sayıda turistini çekecek kurgular oluşturulmalıdır.
- Kent ve insanların ihtiyaçları doğrultusunda kararlar alınmalıdır.
- Planlama ve tasarım sürecine halk katılımı sağlanmalıdır.
- Planlama ve tasarım sürecinde mevcut ihtiyaçların dikkate alınmasının yanı sıra yeni rekreasyonel faaliyetlere de olanak verebilmelidir.
- Aktiviteler oluşturulurken doğal, kültürel, demografik, sosyal ve ekonomik faktörler ön planda tutulmalıdır.
- Tasarım, alanı kullanım süresince dinamik olmalıdır. Tanımlanan mekânlar, aktiviteler ve donatılar gelişime açık olmalı, kullanıcıların merak duygusunu kaybettirmemeli ve sıkıcı olmamalıdır. Alanındaki örneklerine göre rekabet gücü yüksek olmalıdır.
- Ziyaretçinin isteğine bağlı aktivitelerle ziyaretçiyi hoşnut tutacak hitap etme anlayışı benimsenmelidir. İşletme anlayışında;
  - Güler yüzlü personel hizmet etmeli,
  - İhtiyaç duyulan personel profesyonel işletme anlayışına sahip olmalı,

Personelin insanlara hitap edebilme gücünün yeterli olması gerekmektedir.

2.2.3. Dünya'dan ve Türkiye'den Tema Parkı Örnekleri

Dünyada bulunan eğlence parklarının ziyaretçi sayılarına göre sıralamaları “Themed Entertainment Association” tarafından yapılmış ve bu sıralama Çizelge 2.3’de verilmiştir.

Çizelge 2.3. Dünya çapında öneme sahip tema parkları (Anonim 2017a)

SIRA	PARK	%DEĞİŞİM	KATILI M 2015	KATILIM 2014
1	Magic Kingdom	6.0%	20,492,00	19,332,000
2	Disneyland	9.0%	18,278,00	16,769,000
3	Tokyo Disneyland	-4.0%	16,600,00	17,300,000
4	Universal Studios ,Japan	17.8%	13,900,00	11,800,000
5	Disney Sea, Tokyo	-3.5%	13,600,00	14,100,000
6	Epcot	3.0%	11,798,00	11,454,000
7	Disney's Animal Kingdom	5.0%	10,922,00	10,402,000
8	Disney's Hollywood Studios	5.0%	10,828,00	10,312,000
9	Disneyland Park At	4.2%	10,360,00	9,940,000
10	Universal Studios	16.0%	9,585,000	8,263,000
11	Disney's Ca Adventure	7.0%	9,383,000	8,769,000
12	Islands Of Adventure	8.0%	8,792,000	8,141,000
13	Chimelong Ocean Kingdom	36.0%	7,486,000	5,504,000
14	Everland	0.6%	7,423,000	7,381,000
15	Ocean Park	-5.2%	7,387,000	7,792,000
16	Lotte World	-3.9%	7,310,000	7,606,000
17	Hangzhou Songcheng Park	25.5%	7,289,000	5,810,000
18	Universal Studios Hollywood	4.0%	7,097,000	6,824,000
19	Disneyland, Hong Kong	-9.3%	6,800,000	7,500,000
20	Spa Land, Nagashima	4.3%	5,870,000	5,630,000
21	Europa-Park	10.0%	5,500,000	5,000,000
22	Seaworld Fl	2.0%	4,777,000	4,683,000
23	Tivoli Gardens	5.7%	4,733,000	4,478,000
24	De Efteling	6.4%	4,680,000	4,400,000
25	Songcheng Lijiang Romance	170.4%	4,678,000	1,730,000

Dünya ve Türkiye’de yer alan tema parkları örnekleri ve özellikleri ise şöyledir:

Dünyadan tema parkı örnekleri;

Magic Kingdom, Florida: 1 Ekim 1971’de açılmış olan Magic Kingdom, 43 ha alana sahiptir. ”Main Street, Frontierland, Adventureland, Fantasyland,, Tomorrowland Liberty Square,” ana bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 2.16).

Şekil 2.16. Magic Kingdom farklı görüntüler (Anonim 2017b,c)

Disneyland, Kaliforniya: 17 Temmuz 1955’de açılmış olan park 34 ha alana sahiptir. ”Main Street, new Orleans Square, Frontierland, Critter Country, Adventureland, Mickey’sToontown, Fantasyland, Tomorrowland“ ana bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 2.17).

Şekil 2.17. Disneyland farklı görüntüler (Anonim 2017d)

Tokyo Disneyland, Tokyo: 15 Nisan 1983 tarihinde açılmış olan park 46 ha alana sahiptir. “Cirque du Soleil Theatre Tokyo, Tokyo DisneySea Park, Tokyo Disneyland Park, Tokyo Disneyland Hotel, Tokyo DisneySea Hotel Mira Costa” gibi ana bölümlerden oluşmaktadır (Şekil 2.18).

Şekil 2.18. Tokyo Disneyland farklı görüntüler (Anonim 2017e,c)

Universal Studios ,Osaka: 31 Mart 2001 tarihinde açılmış olan tema parkı, “Hollywood, Newyork, Sanfransisco, Jurassic Park, Amity Village, Water World, Harry Potter” ana bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 2.19).

Şekil 2.19. Universal Studios Japan farklı görüntüler (Anonim 2017c, f, g)

Tokyo Disney Sea, Tokyo: 4 Eylül 2001 tarihinde açılmış olan tema parkı 71 ha alana sahiptir. “American Waterfront, Mysterious Island, Mediterranean Harbor, Post Discovery, Lost River Delta, Arabian Coast, Mermaid Lagoon ve Tokyo DisneySea Hotel MiraCosta” bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 2.20).

Şekil 2.20. Tokyo Disney Sea farklı görüntüler (Anonim 2017c,h)

Epcot, Walt Disney World, Florida: 1 Ekim 1982 tarihinde açılmış olan tema parkı 121 ha alana sahiptir. “Future World East, Future World West, Showcase Plaza, World Showcase” ana bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 2.21).

Şekil 2.21. Epcot farklı görüntüler (Anonim 2017,i,j,k,l)

Disney's Animal Kingdom, Florida: 22 Nisan 1998 tarihinde açılmış olan tema parkı 235 ha alana sahiptir. "Oasis, Discovery Island, Africa, Rafiki's Planet Watch, Asia, Dinoland U.S.A" ana bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 2.22).

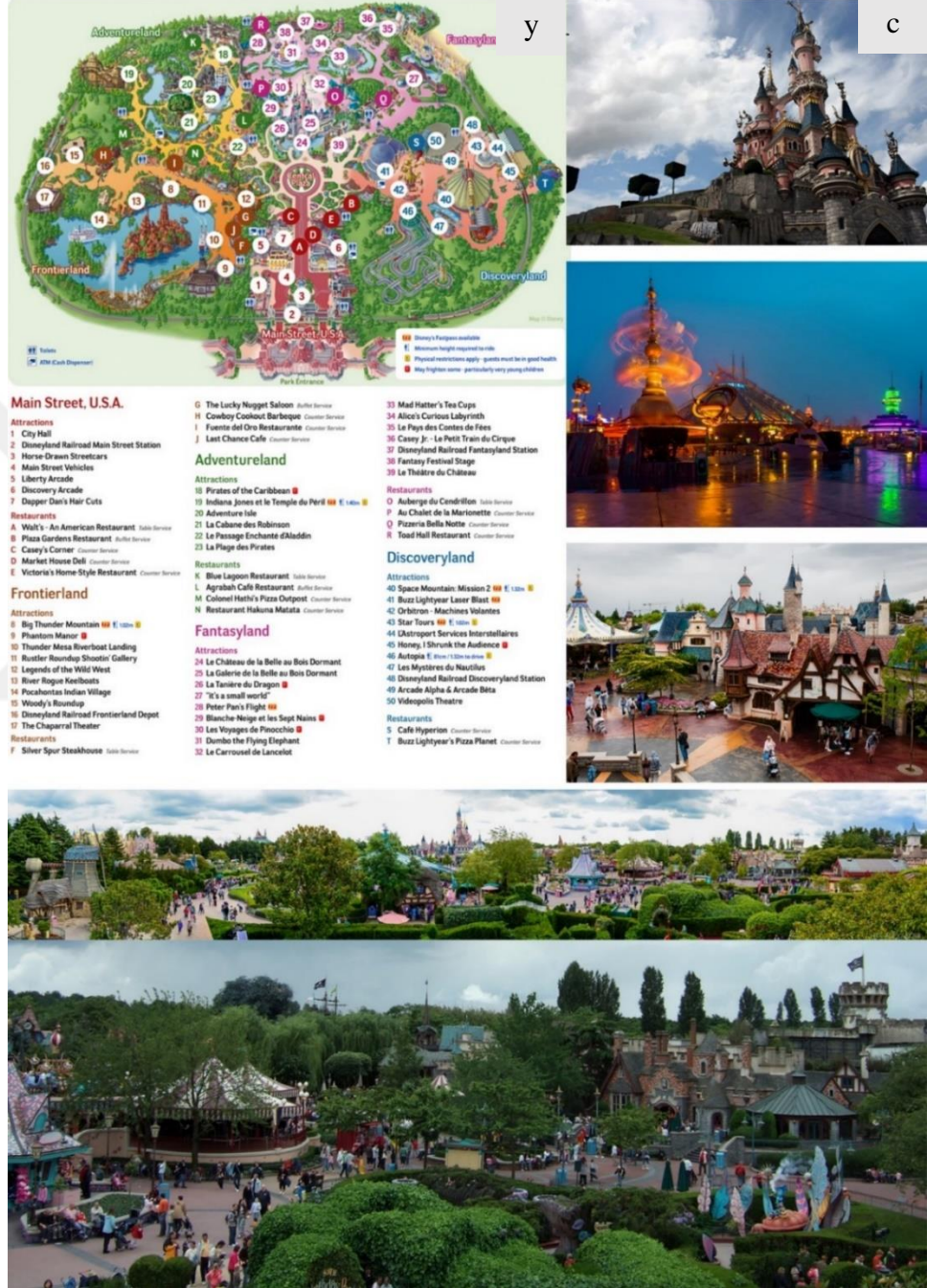
Şekil 2.22. Disney's Animal Kingdom farklı görüntüler (Anonim 2017m,n,o,ö,p,r)

Disney's Hollywood Studios, Florida: 1 Mayıs 1989 tarihinde açılmış olan tema parkı 55 ha alana sahiptir. "Hollywood Boulevard, Echo Lake, Streets of America, Commissary Lane, Pixar Place, Mickey Avenue, Animation Courtyard, Sunset Boulevard" ana bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 2.23).

Şekil 2.23. Disney's Hollywood Studios farklı görüntüler (Anonim 2017s,ş,t,u,ü,v)

Disneyland, Fransa: 12 Nisan 1992 tarihinde açılmış olan tema parkı 57 ha alana sahiptir. “ Main Street,USA., Frontierland, Adventureland, Fantasyland, Discoveryland” ana bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 2.24).

Şekil 2.24. Disneyland Park At Disneyland farklı görüntüler (Anonim 2017c,y)

Universal Studios, Florida : “Production Central, New York, San Francisco, World Expo, Woody Woodpecker’s Kidzone, Hollywood, Park Wide Entertainment” ana bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 2.25).

Şekil 2.25. Universal Studios farklı görüntüler (Anonim 2017z,aa,bb,cc,dd)

Disney's Ca Adventure, Kaliforniya: 8 Şubat 2001 tarihinde açılmış olan tema parkı 27 ha alana sahiptir. “Buena Vista Street, Hollywood Land, “a bug’s Land”, Cars Land, Pacific Wharf, Paradise Pier, Grizzly Peak” ana bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 2.26).

Şekil 2.26. Disney's Ca Adventure farklı görüntüler (Anonim 2017 c,ü,ee,ff,gg,hh)

Islands of Adventure, Florida: 28 Mayıs 1999 tarihinde açılmış olan tema parkı 45 ha alana sahiptir. ‘Port of Entry, Marvel Super Hero Island, Toon Lagoon, Jurassic Park, The Wizarding World Of Harry Potter, The Lost Continent, Seuss Landing’ ana bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 2.27).

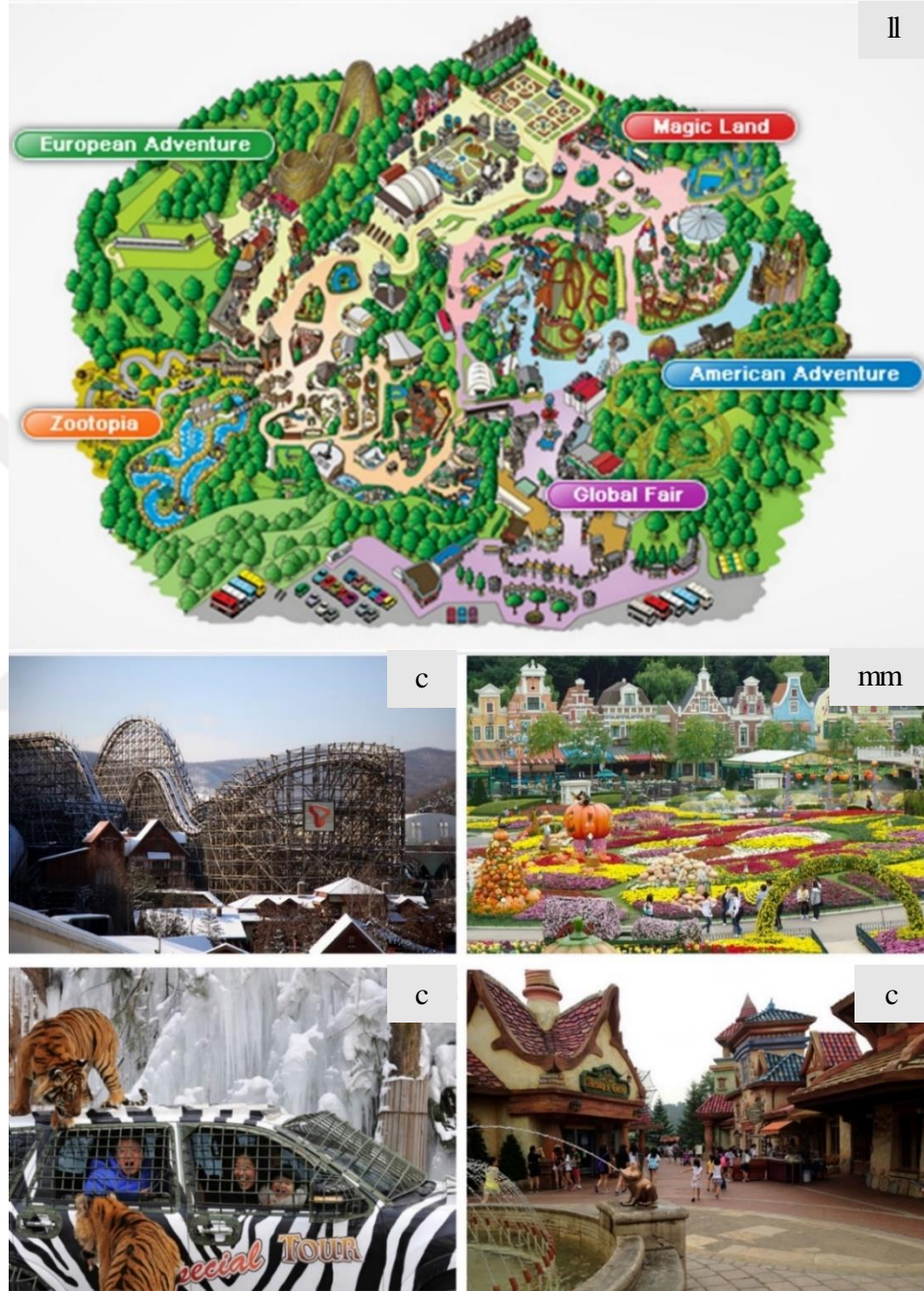
Şekil 2.27. Islands of Adventure farklı görüntüler (Anonim 2017c,ii,ii)

Chimelong Ocean Kingdom, Çin: 29 Mart 2014 tarihinde açılmış olan tema parkı 20,7 km² alana sahiptir. “Ocean Avenue, Dolphin Cove, Amazing Amazon, Ocean Beauty, Hengqin Ocean, Fun Zone, Sea Bird Paradise, Ocean Outdoor Theater, Polar Horizon, Mt.Walrus” ana bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 2.28).

Şekil 2.28. Chimelong Ocean Kingdom farklı görüntüler (Anonim 2017jj,kk)

Everland, Güney Kore: 1976 yılında açılmış olan tema parkı 100 ha alana sahiptir. “Global Fair, Zootopia, American Adventure, Magic Land, European Adventure” ana bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 2.29).

Şekil 2.29. Everland farklı görüntüler (Anonim 2017c,II,mm)

Ocean Park, Hong Kong: 10 Ocak 1977 tarihinde açılmış olan tema parkı 92 ha alana sahiptir. “Whiskers Harbour, Amazing Asian Animals, Aqua City, Polar Adventure, Rainforest, Thrill Mountain, Adventure Land, Marine World” ana bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 2.30).

Şekil 2.30. Ocean Park farklı görüntüler (Anonim 2017c,nn,oo)

Lotte World, Güney Kore: 12 Temmuz 1989 tarihinde açılmıştır. “Magic Island, Adventure; 1F Rides and Attractions, 2F Connected to Magic Island, 3F Connected to the Folk Museum, 4F Rides and Attractions” ana bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 2.31).

Şekil 2.31. Lotte World farklı görüntüler (Anonim 2017öö,pp)

Hangzhou Songcheng Park, Çin: “High- tech Facilities, Performances, Cultural Activities” ana bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 2.32).

Şekil 2.32. Hangzhou Songcheng Park farklı görüntüler (Anonim 2017rr,ss)

Universal Studios Hollywood, Kaliforniya: 15 Temmuz 1964 tarihinde açılmıştır (Şekil 2.33).

Şekil 2.33. Universal Studios Hollywood farklı görüntüler (Anonim 2017şş)

Hong Kong Disneyland, Hong Kong: 12 Eylül 2005 tarihinde açılmış olan tema parkı 28 ha alana sahiptir. "Main Street U.S.A., Adventureland, Fantasyland, Tomorrowland" ana bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 2.34).

Şekil 2.34. Hong Kong Disneyland farklı görüntüler (Anonim 2017c,tt)

Nagashima Spa Land, Kuwana, Japonya: 1966 yılında açılmıştır. “Thrill Speed, Enjoy&Fantasy, Kids Town” ana bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 2.35).

Şekil 2.35. Nagashima Spa Land farklı görüntüler (Anonim 2017c,uu)

Europa-Park, Rust, Almanya: 12 Temmuz 1975 tarihinde açılmış olan tema parkı 95 ha alana sahiptir. “Germany, Italy, France, Switzerland, Greece, England, Russia, Netherlands, Scandinavia, Austria, Spain, Portugal, Iceland, Luxemburg, Ireland-Children’s World, Grimm’s Enchanted Forest, Adventure Land, The Minimoy’s Kingdom, Show& Entertainment” ana bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 2.36).

Şekil 2.36. Europa-Park farklı görüntüler (Anonim 2017üü,vv)

Seaworld Florida: 1973 yılında açılmış olan tema parkı 81 ha alana sahiptir. “Port Of Entry, Sea Of Shallows, Sea Of Legends, Sea Of Ice, Sea Of Delight, Sea Of Mystery, Sea Of Fun, Sea Of Power” ana bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 2.37).

ab

yy

c

zz

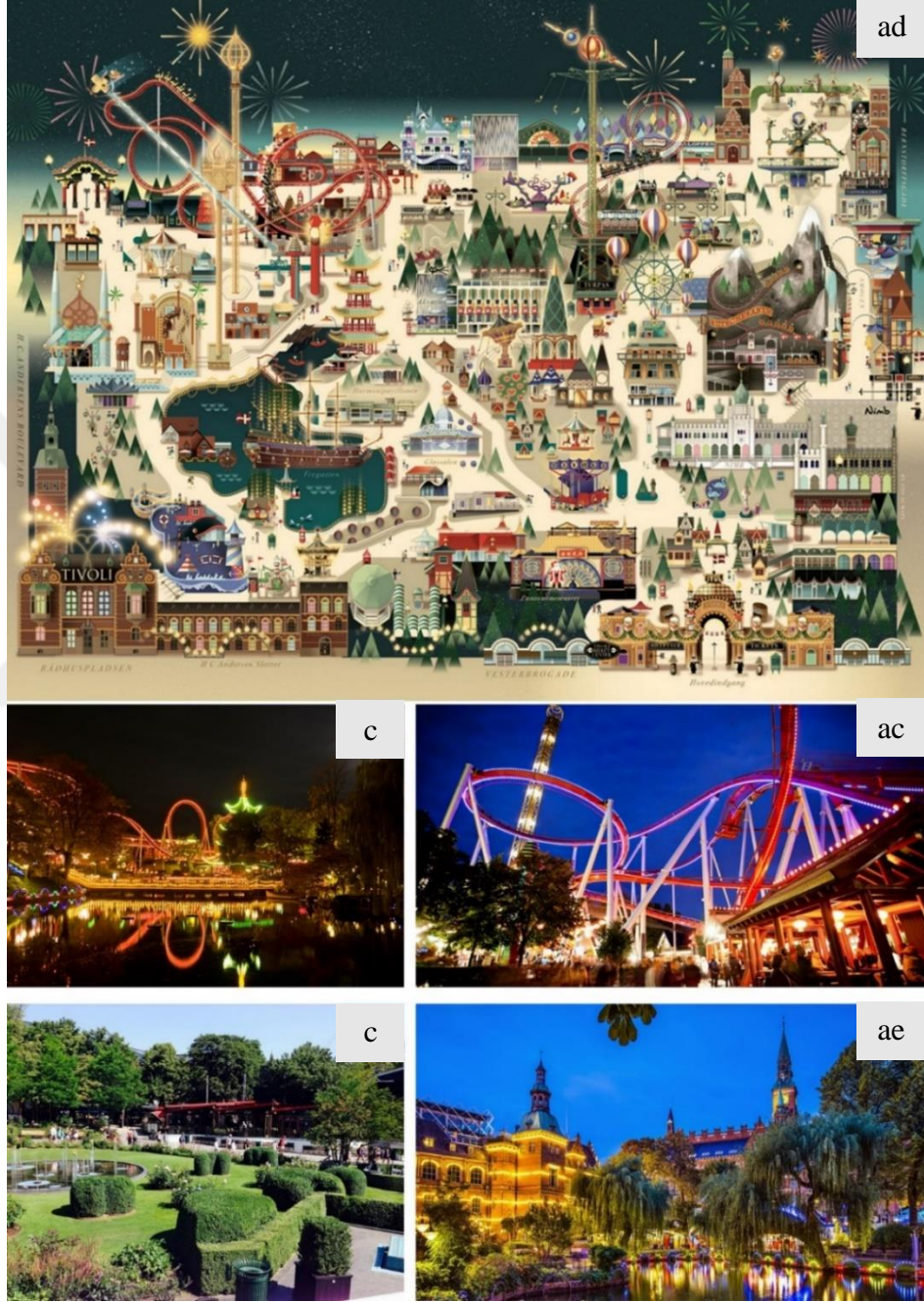

c

Şekil 2.37. Seaworld Fl farklı görüntüler (Anonim 2017c,yy,zz,ab)

Tivoli Gardens, Kopenhag, Danimarka: 15 Ağustos 1843 tarihinde açılmış olan tema parkı 8 ha alana sahiptir. “Rides, Entertainment, Shopping, Restaurants” ana bölümlerinden oluşmaktadır (Şekil 2.38).

Şekil 2.38. Tivoli Gardens farklı görüntüler (Anonim 2017c,ac,ad,ae)

De Efteling, Kaatsheuvel, Hollanda: 31 Mayıs 1952 tarihinde açılmış olan tema parkı 200 ha alana sahiptir (Şekil 2.39).

Şekil 2.39. De Efteling farklı görüntüler (Anonim 2017c,af,ag)

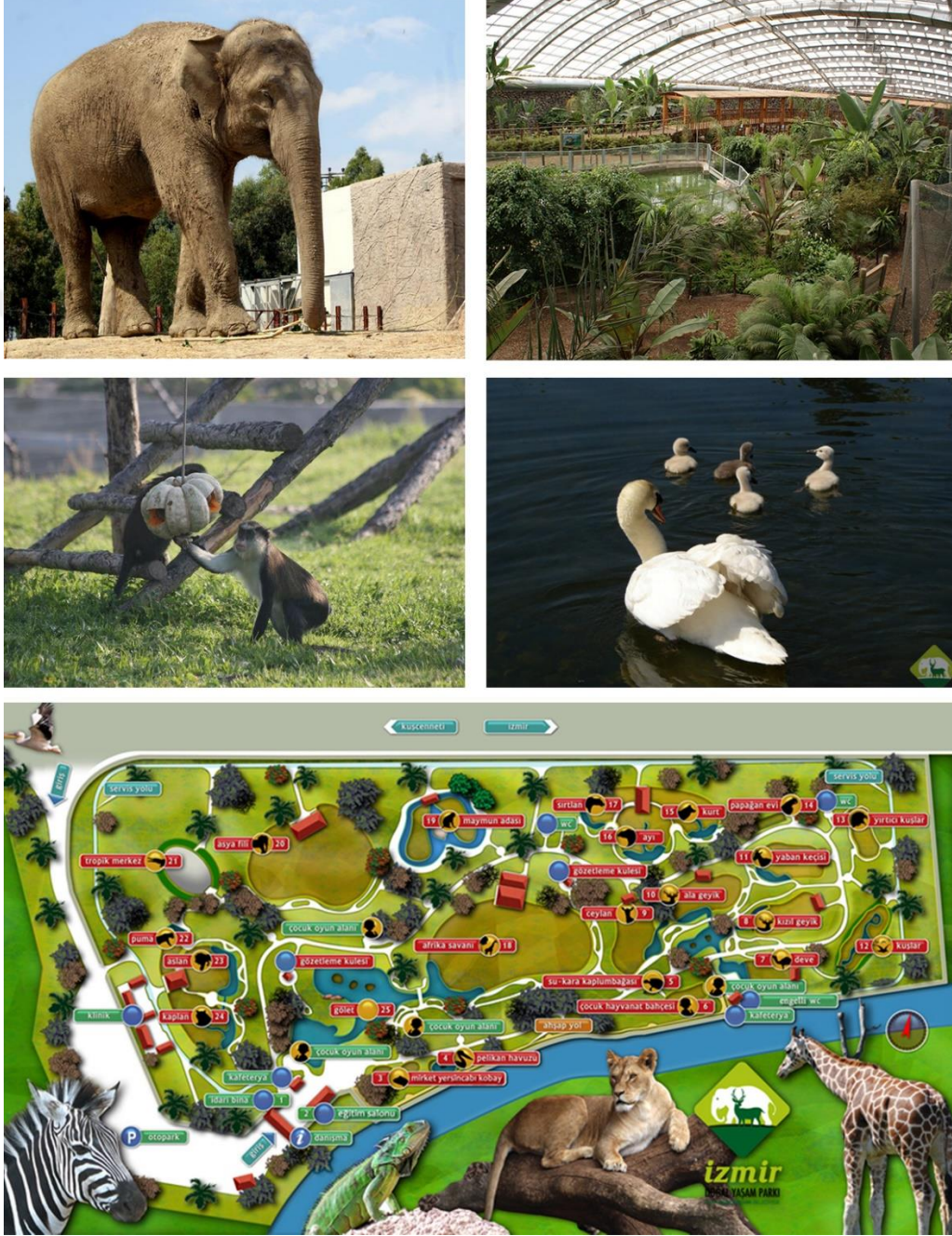
Türkiye'den tema parkı örnekleri;

Sazova Bilim Sanat ve Kültür Parkı, Eskişehir: Park, 400.000 m² alandan oluşmaktadır. Nuh'un Gemisi, buharlı mini tren, çocuk oyun alanları, 25 bin metrekairelik gölet, konser alanları, amfi tiyatro gibi aktif ve pasif rekreasyona olanak sağlayacak alanlar yer almaktadır (Anonim 2017ah). Bu alanlar Şekil 2.40 'da verilmiştir.

Şekil 2.40. Sazova Bilim Sanat ve Kültür Parkı farklı görüntüler (Anonim 2017a)

Doğal Yaşam Parkı, İzmir: Doğal yaşam parkı, 425.000 m2 alan üzerinde canlıların habitatlarına benzer ortamlar oluşturularak 125 türden fazla 1500 kadar hayvan ve 250 türden fazla bitkiye ev sahipliği yapmaktadır (Anonim 2017ai). Şekil 2.41’de alandan kareler verilmiştir.

Şekil 2.41. Doğal Yaşam Parkı farklı görüntüler (Anonim 2017ai)

Miniaturk, İstanbul: 60.000 metrekare alana sahip Miniaturk 02 Mayıs 2003 tarihinde açılmıştır. Antik Çağdan Osmanlıya kadar birçok medeniyetin kültürel zenginliklerini bir araya getirmektedir. Dönemin özelliklerini yansıtmaya ve bilinirliğine göre toplamda 131 mimari eser 1/25 oranına küçültülerek minyatür modellerine yer verilmiştir (Anonim 2017 a). Şekil 2.42’de Miniaturk’ten görüntüler verilmiştir.

Şekil 2.42. Miniaturk farklı görüntüler (Anonim 2017 a)

3. MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. Materyal

Çalışmanın ana materyalini Türkiye'nin dördüncü büyük kenti olan Bursa'nın doğal ve kültürel özellikleri oluşturmaktadır. Kentin doğal ve kültürel özellikleri hakkında fikir verebilecek öz bilgiler aşağıda verilmiştir.

Anadolu'nun kuzey-batısında, Marmara Bölgesi'nin güneyinde, 40°12'' kuzey enlemi, 29°04'' doğu boylamı arasında yer alan Bursa, Marmara Bölgesi'ni Batı Anadolu'ya (Ege Bölgesi) ve İç Anadolu'ya bağlayan kavşak noktasında, Türkiye'nin üç büyük şehrinin, İstanbul, Ankara ve İzmir'in oluşturduğu üçgenin merkezinde bulunmaktadır. İlin yüzölçümü 11 466 km² 'dir . Bursa kentinin kuzeyinde Marmara Denizi ve Yalova, kuzeydoğusunda Kocaeli ve Sakarya, doğusunda Bilecik, güneyinde Kütahya ve batısında Balıkesir illeri bulunmaktadır (Şekil 3.1).

Şekil 3.1. Bursa konumu

Bursa kenti topraklarının yaklaşık %35 ini dağlar, %17'sini ise ovalar oluşturmaktadır. Ilıman bir iklime sahip olan Bursa'da genelde Akdeniz iklimi yaygın olup, iklim bölgelere göre de değişiklik göstermektedir. Denizden uzak iç kısımlarda ise yarı karasal iklim görülmektedir. İlin en sıcak ayları Temmuz - Ağustos, en soğuk ayları ise Aralık- Ocak'tır. Yıllık ortalama sıcaklık Bursa merkezinde 14,4 °C, yıllık ortalama yağış miktarı 70,6 cm. ve ortalama nispi nem % 69 civarındadır Bursa İl Nüfusu TÜİK 2016 yılı verilerine göre 2.901.396 kişidir. Türkiye toplam nüfusunun % 2.8'ini oluşturmaktadır (Anonim 2016m).

Tarihte Prusias ad Olypium olarak bilinen bugünkü adıyla Bursa 2200 yıllık geçmişe sahiptir. Osmanlı döneminde başkentlik yapmış olan Bursa, 1453 yılında İstanbul'un başkentliği devr alana kadar sürdürmüştür. Bursa'nın 1326 yılında feth edilmesinin ardından, daha önce Türk ve İslam alt yapısı olmayan kentte; halkın dini, kültürel ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik cami, medrese, imaret, mektep ve hamam gibi hizmet yapıları inşa edilirken kentin bir ticaret merkezine dönüşmesinde önemli yere sahip han yapıları ve çarşılar da imar edilmiş ve kentin çehresi hızla değişme ve gelişme göstermiştir. Osmanlı Devletinin yükselişi, önemli ticaret yolları yapısını da değiştirmiş ve kısa süre içerisinde Bursa, Anadolu'nun en önemli ticaret şehri ve doğu-batı ticareti için önemli bir depo haline gelmiştir. 1450-1600 yılları arasında dünyanın sayılı ticaret ve üretim merkezlerinden biri olan Bursa, 17. yüzyıl başlarından 19. yüzyıl ortalarına kadar oldukça durağan bir görünüm sergilemiş, ancak 19. yüzyıl ortalarından itibaren sosyal, ekonomik ve fiziksel bir değişim süreci yaşamıştır. Bu değişim Cumhuriyet döneminde de devam etmiş ve Bursa, Cumhuriyet hükümetlerinin Batılılaşma hedefine bağlı olarak dönüşmüş, giderek gelişmekte olan ülkelerin tipik dinamiklerini yansıtmıştır (BBB 2013).

Bursa coğrafi konumu, iklim avantajları, jeomorfolojik yapısı, flora ve faunası gibi doğal peyzaj zenginliklerinin yanı sıra, birçok medeniyetin ve dinlerin yaşandığı zengin tarihçesi, günümüze kadar korunarak gelmiş olan pek çok eserlerin varlığı ve diğer yerel özellikleri ile Türkiye'nin çekici ve önemli kentlerindedir.

1962'de Türkiye'deki ilk Organize Sanayi Bölgesi'nin Bursa'da yapılanma süreciyle birlikte başta otomotiv ve tekstil olmak üzere birçok endüstri kolunun ilerlemesi, kentte çekim potansiyeli oluşturarak iç ve dış göçlerin artmasına neden olmuştur. Bu durumda Bursa kenti ekonomik açıdan da Türkiye'nin en gelişmiş kentlerinden birisi olmuştur. Tarım sektörü, Türkiye ekonomisi açısından olduğu kadar, Bursa ekonomisinde de oldukça önemli bir yere sahiptir. 2000'de UNESCO tarafından Dünya Mirası Geçici Listesi'ne dâhil edilen Bursa'nın Hanlar Bölgesi, Sultan Külliyesi ve Cumalıkızık alanları 2014'te Dünya Mirası olarak tescil edilmiştir (BBB 2013).

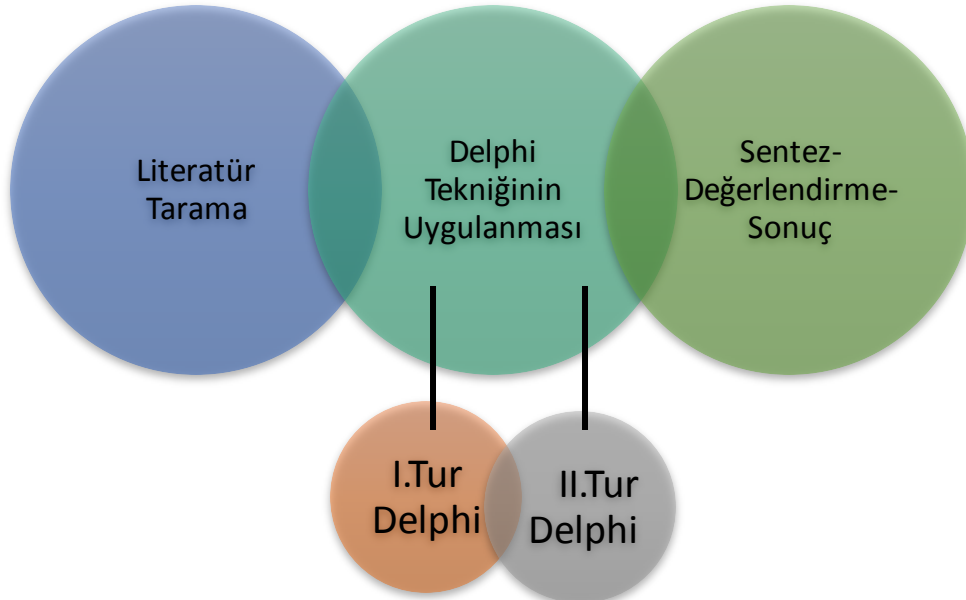
Bursa için uygun temaların belirlenmesi amacı ile yapılan Delphi anketleri çalışmanın diğer ana materyalini oluşturmuştur. Ayrıca; tema parkı kavramı, tema parklarının

uygulamaları konularındaki yerli ve yabancı bilimsel araştırmalar, kitap, dergi, fotoğraflar ve haritalar da materyal olarak değerlendirilmiştir.

3.2. Yöntem

Araştırmanın temel yöntemi Delphi Tekniği olmakla birlikte tamamlayıcı olarak uzman kişilere kapalı ve açık uçlu sorulardan oluşan bir anket eş zamanlı olarak uygulanmıştır. Bu grup anketlerde kapalı uçlu sorular Microsoft Excel programında analiz edilmiştir. Açık uçlu sorular ise içerik analizine tabii tutulmuştur. Anket soruları Ek 1’ de verilmiştir.

Bursa sahip olduğu doğal ve kültürel peyzaj potansiyelleri ile tema niteliği taşıyan ve her biri ayrı uzmanlık alanına giren birçok karakteristik özelliğe sahiptir. Bursa için önerilebilecek temaların belirlenebilmesi, Bursa’yı bütün boyutlarıyla kavrayabilmiş, alanında uzman ve deneyimli olan kişilerin görüş birliğini gerektirmektedir. Bu nedenle bir alanda karar vermek için sistematik bir şekilde o alandaki uzmanların görüşü ve fikirlerini almak üzere yürütölen “karar verme ve uzlaşma Tekniği” olan Delphi Tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın yöntem akışı sırasıyla şekil 3.2 ‘de verilmiştir.

şekil 3.2. Yöntem Akışı

Delphi Tekniği, çoğunlukla raunt adı verilen aşamalardan oluşmaktadır. Her bir aşamada uzmanlara konuyla ilgili sorular yöneltilerek, aşamalar arasında geri bildirim sağlanmaktadır. Her bir grup üyesinin görüşü diğer üyelerle paylaşılır ancak görüşün hangi üye tarafından belirtildiği gizli kalmaktadır. Çalışmada kaç raunt yapılacağı uzmanların konsensüse ulaşp ulaşmadığına bağlı olarak değişiklik göstermektedir (Garrod ve Fyall 2005). Delphi Tekniği sonucunda bilgiler, standartlar ve kararlar elde edilmektedir.

Bu tez kapsamında uygulanan Delphi Tekniği aşamaları sırasıyla aşağıda verilmiştir;

Konunun belirlenmesi: Çalışması planlanan konu hakkında saptamaların yapıldığı aşamadır. Bu tez kapsamında konu; Bursa için uygun park temalarının belirlenmesidir.

Panel üyelerinin (katılımcıların) seçimi: Seçilecek olan panel üyelerinin deneyimleri araştırma konusuna ışık tutabilmeli, farklı bakış açısı sağlayabilmeli ve konu hakkında önemli görüşlere sahip olmalıdır. Delphi Tekniğinde büyük ya da küçük sayıda uzman gruplar oluşturmak mümkündür. Bu sayı en az 7 en fazla 100 ya da daha fazla kişiden oluşabilmektedir. İdeal olarak 10-20 uzman sayısı yeterlidir (Şahin 2001).

Bu araştırmada panel üyelerinin sayısı 27 kişi olup; peyzaj mimarları, mimarlar, şehir plancıları, arkeolog, ziraat mühendisi, yerel yönetim temsilcilerinden meydana gelmiştir.

Anket çalışmasına ait açık uçlu olarak hazırlanan soruların (I. Delphi anketi) uzmanlara gönderilmesi: Delphi Tekniğinde hazırlanan anket soruları genellikle yazılı olarak hazırlanıp, e-posta aracılığı ile uzmanlara ulaştırılacağı gibi yüz yüze görüşme yoluyla da veri toplamak mümkündür. Ankette açık ve kapalı uçlu sorular bulunabilmektedir (Şahin 2001). İlk turda açık uçlu sorulara verilen cevaplardan önemli yargılar ve önermeler çıkarabilmek için içerik analiz yapılmalıdır (Powel 2003). Yanıtları bulanıklık gösteren, bir yargıya götürmeyen anketler ve sorular elimine edilmelidir.

Araştırmada Delphi Tekniğinin bu aşaması Ek 2’de verilen anketlerin elektronik posta yoluyla panelistlere iletilmesiyle tamamlanmıştır.

I. Delphi anketinin sonuçlanması: Delphi anketine katılan her bir uzman sorulan soruya ilişkin fikirlerini ortaya koyarak araştırmacıya geri göndermektedir. Bu aşamada

uzmanlar görüşlerini genellikle yazılı olarak ifade etmelidir. Sonuçların araştırmacıya ulaşmasıyla I. tur Delphi anket uygulaması (Round I) tamamlanmış olur (Şahin 2001).

Bu araştırmada Delphi anketlerinin cevaplanmasında uzman kişilere sıralaması açık bırakılmak üzere çeşitli tematik parklar sunularak ilk üç tercihlerini tercih sırasıyla belirtmeleri istenmiştir.

II. Delphi anketinin düzenlenmesi ve iletilmesi: I. Delphi Tekniği uygulamasında uzmanların belirttiği fikirler maddeler halinde derlenerek, gerektiğinde alt başlıklarla ele alınmaktadır. I. tur sonuçlarından elde edilen fikirler bu şekilde yapılandırılarak II. Delphi Anketi hazırlanır ve katılımcılara iletilir (Şahin 2001).

Bu araştırmada I. tur anketlerde en çok tercih edilen park temalarının sayısı 11 seçenektan 5 seçeneğe düşürülerek ve Ek 3' de verilen II. Delphi anketi hazırlanarak panelistlere gönderilmiştir.

II. Delphi anketinin cevaplanması: İkinci anketin amacı, I. anket yoluyla elde edilen önerilerin hangi düzeyde katılımın olduğunu belirlemektir. Bu önerilerin önem derecesini anlayabilmek adına derecelendirme yapmak gerekir. Bu kez anket üzerinde belirtilen yere adını da yazarak belirtilen tarih içerisinde araştırmacıya anketi iletirler. Bu şekilde İkinci Delphi Uygulaması (Round II) tamamlanmış olur.

II. Delphi anketinin analizi: Geri dönüşü olan II. Delphi anketlerinin analizinin yapıldığı aşamadır.

Bu araştırmanın II. Tur anketinde I. Tur sonucunda belirlenen ilk 5 park teması panelistler arasında uzlaşa sağlanmak amacıyla 3 park temasına indirgenmesi istenmiştir. Bu aşamada ilk beş seçenektan en çok tercih edilen ilk üç park teması belirlenmiştir.

Sonuç ve değerlendirmeler: Anketlerden elde edilen verilerin değerlendirip sonuca ulaşıldığı aşamadır.

Bu aşamada da elde edilen analiz sonuçları Bursa'nın doğal ve kültürel peyzaj öğeleri ile sentezlenerek, değerlendirmeler yapıp, öneriler sunulmuştur.

4. BULGULAR

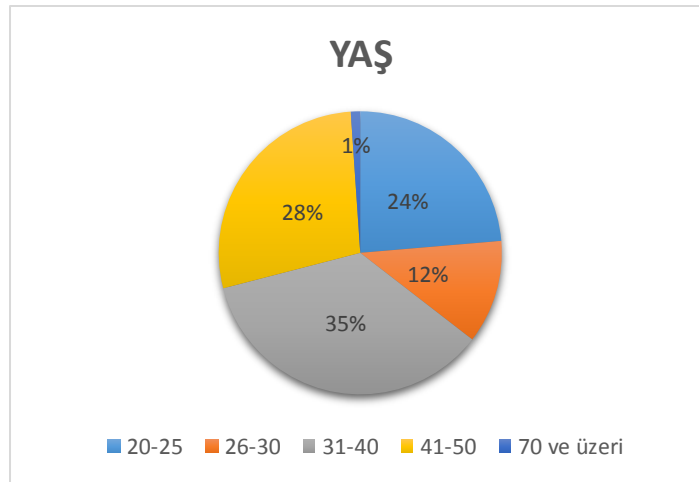
4.1. Genel Anketlerden Elde Edilen Bulgular

Anket uygulaması, Bursa’da yaşayan, kenti iyi tanıyan, alanında uzman kişilerden oluşan toplam 27 panelistin katılımıyla gerçekleştirilmiş olup panelistlerin %37’si erkek, %63’ü kadınlardan oluşmuştur (Şekil 4.1).

Şekil 4.1. Panelistlerin cinsiyet dağılımı

Ankete katılan panelistlerin yaşları 20-70 yaş arasında dağılım göstermiş, panelistlerin %35’i 31-40, %28’i 41-50, %24’ü 20-25, %12’si 26-30 ve %1 ‘ini 70 ve üzeri yaş grubu oluşturmuştur (Şekil 4.2).

Şekil 4.2. Panelistlerin yaş dağılımı

EK 1’de yer alan anketin I. sorusunda panelistlerden “Tema parkının mahalle, semt ve kent parklarından farklılıkları” konusundaki görüşlerini belirtmeleri istenmiştir. Verilen

yanıtların literatürde verilen bilgilerle eş değer olduğu görülmüştür. İkinci soruda yöneltilen “bildiğiniz, gördüğünüz, duyduğunuz tema parkları hangileridir?” sorusuna ise panelistler, alanında marka olmuş Walt Disney, Disneyland, Aquapark gibi tema parklarının isimlerini belirtmişlerdir.

“Tema parkı ticari bir alan mı yoksa kamusal alan mıdır?” sorusuna panelistlerden gelen yanıtların büyük bir çoğunluğu ticari alanlar olduğu yönündedir.

“Bursa için önerilecek bir tema parkının mülkiyet ve yönetsel durumu ne olmalıdır?” konusunda panelistlerden gelen görüşler derlenmiş ve aşağıda maddeler halinde sıralanmıştır. Bunlar;

- Tema parkları, kamu mülkiyetinde ve yerel yönetimlerce kamu yararına yönetilen alanlar olmalıdır.
- Tema parkları, kamu mülkiyetinde olup kiralanarak özel teşebbüslere işletmeciliği kiralanmış olan yerler olmalıdır. Ancak böyle bir durumda kamu kuruluşları tarafından kamu yararına denetlemesi de yapılabilmelidir.
- Tema parkının özel mülkiyet ve işletmesi altında olmasının bir önemi yoktur. Kamu kuruluşu burada düzenleyici ve denetimci bir rol üstlenmelidir (Örneğin ücretlerin düzenlenmesi, toplumun her kesiminin bu alandan yararlanmasının sağlanması vb.)
- Tema parkları temanın niteliğine göre farklı mülkiyet ve yönetime sahip olabilir.
- Tema parkının yönetimi kamu ya da özel teşebbüs hangisinde olursa olsun parkın teması konusunda uzman kişi ya da kişilerden oluşmalıdır.

Tema parkı sınırları içerisinde, parkın temasıyla rekabete girecek, sınıfta marka olmuş tesis ve mekânların bulunması ya da bulunmamasına yönelik panelist görüşleri değerlendirildiğinde; marka tesislerin bulunmasının parka ziyaretçi çekmesi bakımından katkısının olabileceği düşüncesinin yanı sıra tema parkının ismini gölgede bırakabileceği düşüncesi ön plana çıkmış genel itibariyle tema parkı içerisinde marka tesislerin bulunmasının uygun olmadığı ortaya çıkmıştır.

Panelistlere yöneltilen “Bursa’nın hangi parklarını hangi özellikleri ile tematik buldukları” sorusuna alınan cevaplar genel itibariyle “Soğanlı Botanik Park” ile “Hayvanat Bahçesi” nin eğitim içerikli, “Sukay Park”ın ise eğlence içerikli tema park olarak değerlendirildiğini ortaya çıkarmıştır (Çizelge 4.1).

Çizelge 4.1. Bursa'daki parklar

Park adı	Parkın teması
Soğanlı Botanik Parkı	Çok çeşitli türlerden bitkileri ve çeşitli ülkelerin bahçe stillerini barındıran tasarımı ile eğitim temalı park özelliği göstermektedir.
Kültür Park	Bursa'nın en eski parklarından olup Bursa'nın simgesi durumunda olması
Hayvanat Bahçesi	Çeşitli hayvanlar hakkında bilgi edinilmesi ve gözlemlenmesi bakımından eğitim temalı park özelliği
Sukay Park	Belli bir aktiviteye dayalı eğlence temalı park özelliği taşımaktadır.

Panelistlere “Bursa için hayalinizdeki tema parkını anlatınız” şeklinde yöneltilen açık uçlu soruya, bu araştırmaya yön verecek yanıtlar alınmadığından bu soru elimine edilmiştir.

Diğer yandan, yapılan tamamlayıcı anketlerde sosyal, ekonomi, güvenlik, rekreasyon ekolojik, estetik ve işlevsellik konularına yönelik hazırlanan soruların yer aldığı soruda ise panelistlerin görüşleri derlenip Çizelge 4.2’de verilmiştir.

Çizelge 4.2. Panelistlerin tema parkları hakkındaki görüşlerine ilişkin veriler

YARGILAR	EVET		HAYIR		FİKRİM YOK		YANIT YOK		TOPLAM	
	Kişi	%	Kişi	%	Kişi	%	Kişi	%	Kişi	%
Tema Parkları;										
Her yaş grubuna hizmet etmelidir.	20	74	5	19	0	0	2	7	27	100
Aktivite alanları yaş gruplarına göre ayrılmalıdır.	17	63	4	15	3	11	3	11	27	100
Eğitim düzeyi yönünden farklı kullanıcılara hizmet vermelidir.	17	63	7	26	1	4	2	7	27	100
Kapalı sosyal alanlar bulunmalıdır.	21	78	1	4	3	11	2	7	27	100
Girişler ücretli olmalıdır.	15	56	9	33	2	7	1	4	27	100
Giriş ücretlerinin belirli yüzdesi sosyal sorumluluk projesi kapsamında kullanılmalıdır.	12	45	6	22	7	26	2	7	27	100
Giriş ücretleri sadece o park yararına kullanılmalıdır.	16	59	7	26	1	4	3	11	27	100
Her kullanıcı günün her saati kullanılabilir.	15	56	9	33	2	7	1	4	27	100
Park yönetimi konusunda her türlü güvenlik önlemi alınmalıdır.	25	93	0	0	0	0	2	7	27	100

Çizelge 4.2. Panelistlerin tema parkları hakkındaki görüşlerine ilişkin veriler (devam)

Sadece aktif rekreasyona olanak sağlamalıdır.	1	4	25	92	0	0	1	4	27	100
Sadece pasif rekreasyona olanak sağlamalıdır.	0	0	26	96	0	0	1	4	27	100
Hem aktif hem de pasif rekreasyona olanak sağlamalıdır.	24	89	0	0	0	0	3	11	27	100
Ekzotik bitkiler kullanılmalıdır.	16	59	5	19	4	15	2	7	27	100
Donatı elemanları özgün olmalıdır.	20	74	4	15	2	7	1	4	27	100
Parkin temasına uygun plastik öğeler bulunmalıdır.	13	48	8	29	5	19	1	4	27	100
Genel tasarım özelliği doğal estetik kapsamında olmalıdır.	14	51	5	19	7	26	1	4	27	100

4.2. Delphi Tekniğinden Elde Edilen Bulgular

Araştırmanın I. Tur Delphi anketlerinde panelistlere 10 adet park teması ve kendi önerilerini ekleyebilmeleri için de “diğer” seçeneğinin yer aldığı çeşitli tematik parklar (Çizelge 4.3) sunularak ilk 3 tercihlerini belirtmeleri istenmiştir.

Çizelge 4.3. Panelistlere I.turda sunulan park temaları

Park temaları	
Eğitim temalı park ve bahçeler	Sanat temalı parklar
İklim temalı park ve bahçeler	Hobi temalı parklar
Tarih temalı parklar	Doğal yaşam temalı bahçeler
Coğrafya temalı park ve bahçeler	Özel anlatımlı Bahçeler
Rekreasyon ve eğlence temalı park ve bahçeler	Diğer (park teması belirtilmek koşulu ile)
Hikaye, masal, mitoloji temalı park ve bahçeler	

Sunulan seçeneklere toplam katılım sayısı; (panelist sayısı) 27 X (tercih sayısı) 3 =81 olması gerekirken bazı uzmanların eksik tercih belirtmeleri sebebiyle I. turda sunulan tercihlere katılma sayısı 76 olmuştur. Değerlendirmeler tercih sayısı üzerinden yapıldığında 1.tur Delphi anketlerinde frekans dağılımı 76 katılım üzerinden hesaplanmıştır. Elde edilen sonuçlar Çizelge 4.4’de verilmiştir.

Çizelge 4.4. I.Tur Delphi anketi dönüşleri

TEMALAR	Katılma	Dağılımı (%)
Eğitim temalı park ve bahçeler	11	14,5
İklim temalı park ve bahçeler	4	5,2
Tarih temalı parklar	18	23,68
Coğrafya temalı park ve bahçeler	0	0
Rekreasyon ve eğlence temalı park ve bahçeler	13	17,1
Hikaye, masal, mitoloji temalı park ve bahçeler	9	11,9
Sanat temalı parklar	13	17,1
Hobi temalı parklar	2	2,63
Doğal yaşam temalı bahçeler	4	5,26
Özel anlatımlı bahçeler	2	2,63
Diğer	0	0
TOPLAM	76	100

I.Turda en çok tercih edilen ilk beş seçenek fikir birliği oluşturmak amacıyla II. turda panelistlere sunulmuştur. Bu seçenekler;

- 1- Tarih temalı parklar
- 2- Rekreasyon ve eğlence temalı park ve bahçeler
- 3- Sanat temalı parklar
- 4- Eğitim temalı park ve bahçeler
- 5- Hikaye, masal, mitoloji temalı park ve bahçeler dir.

Sunulan seçeneklere toplam katılım sayısı; (panelist sayısı) 27 X (tercih sayısı) 3= 81 olması gerekirken bazı uzmanların yine eksik tercih belirtmeleri sebebiyle II. turda sunulan tercihlere katılma sayısı 75 olmuştur. Değerlendirmeler tercih sayısı üzerinden yapıldığında II. tur Delphi anketlerinde frekans dağılımı 75 katılım üzerinden hesaplanmıştır.

II. tur dönüşleri tercih sayıları ve frekans dağılımları Çizelge 4.5' de verilmiştir.

Çizelge 4.5. II. tur Delphi anketi dönüşleri

Temalar	Katılma	Dağılımı (%)
Eğitim temalı park ve bahçeler	19	25,3
Tarih temalı parklar	14	18,7
Rekreasyon ve eğlence temalı park ve bahçeler	15	19,8
Hikaye, masal, mitoloji temalı park ve bahçeler	13	17,5
Sanat temalı parklar	14	18,7
Toplam	75	100

II. Tur Delphi anketi analiz edildiğinde panelistlerin %25,3 ‘ ü “eğitim temalı park ve bahçeleri”, %19,8’i “rekreasyon ve eğlence temalı park ve bahçeleri” ve %18,7 aynı oranla “tarih temalı parklar” ve “sanat temalı parklar” ı Bursa ‘da yapılacak bir tema parkına uygun temalar olarak görmüşlerdir. I. tur Delphi anket sonuçlarına göre en çok tercih alan “tarih temalı parklar”, II. tur Delphi anketi sonunda 3.sırada yer almıştır. Bu da göstermektedir ki “doğal yaşam temalı bahçeler”, “hobi temalı parklar”, “iklim temalı park ve bahçeler “ seçimlerini ilk turda verenler 2.turda “eğitim temalı parklar ve bahçeler” olarak çoğunlukta kullandıkları görülmektedir. 1.tur sonunda 2. sırada yer alan “rekreasyon ve eğlence temalı park ve bahçeler” ve 3. sırada yer alan “sanat temalı parklar” sıralaması II.tur Delphi anket sonuçlarına göre bu temadaki parklar aynı sırada yer almaktadır.

Yapılan analizler sonucunda konu hakkında önemli deneyim ve görüşlere sahip panel üyelerince Bursa için uygun görülen ilk 3 park teması Şekil 4.3’de verilmiştir.

Şekil 4.3. II.tur Delphi anket sonuçları

5. SONUÇ

Tema parkları, eğlence, sanat, bilim gibi önceden belirlenen bir kurgu etrafında planlanan-tasarlanan-uygulanan-yönetilen parklardır. Sıra dışı aktivite olanakları sunmaları ile çekici olmalarının yanı sıra bireylerin ruhsal, fiziksel ve kültürel ihtiyaçlarını besleyecek niteliklere sahiptir. Tema parklarının kullanıcı profili yerel halk olmakla birlikte yerli ve yabancı turistlerden de oluşabilmektedir. Bu yönüyle de önemli bir turizm destinasyonudur. Bütün dünyada ve ülkemizde her zaman yoğun ilgi gören tema parkları ekonomik anlamda da önemli girdiler sağlamakla birlikte kent kimliğine de önemli katkılar sunmaktadır.

Bu çalışmanın amacı; Bursa'nın mevcut doğal ve kültürel peyzaj potansiyelinden hareketle uygun park temaları belirlemektir. Böylece çok çeşitli kent kimliğine sahip olan Bursa'ya (sanayi kenti, müze kenti, kıyı kenti, yeşil Bursa...) yeni bir kimlik kazandırılarak, tanınırlığına da yeni bir boyut kazandırılmış olacaktır.

Bir kent için önerilecek park teması, o kentin doğal ve kültürel peyzaj potansiyellerine dayandırılabilirliği gibi, hayal ürünü bir tema da olabilmektedir. Belirlenen temanın kent kimliği, yerel halk ve turistler üzerindeki etkisi, kente ekonomik girdi sağlama, sürdürülebilirlik ve koruma konusundaki katkıları göz önüne alındığında park temasının doğru bir şekilde belirlenmesi gerekliliği açıkça görülmektedir. Bu bakımdan park teması, disiplinler arası olmak üzere konunun uzmanlarınca ve uzlaşısı sağlanarak belirlenmesi gerekmektedir.

Bursa'nın doğal ve kültürel özelliklerine uygun bir park teması belirlemek disiplinler arası uzlaşısı gerektiren bir konudur. Bu uzlaşmayı sağlayabilmek amacıyla Delphi Tekniği uygulanmıştır. Bu çalışmada iki tur olarak uygulanan Delphi Tekniği'nin I.turunda; on park teması ve "diğer" seçeneği panelistlere sunulmuş ve ilk üç tercihlerini gerekçeleri ile bildirmeleri istenmiştir. Temalı parkların tercih gerekçeleri aşağıda yorumlanmıştır.

Tarih temalı parklar: I. Turda panelistlerin büyük çoğunluğu tarafından (%23,68) tercih edilen "tarih temalı parkların" panelistler açısından en önemli gerekçesi Bursa'nın zengin tarihidir. Öyle ki Bursa Osmanlı Devletinin ilk başkenti olup, Osmanlı Dönemi yanı sıra kentte yaşanan imparatorluk, devlet ve beylikler dönemlerinden ve farklı

dinlerden pek çok eser günümüzde varlığını korumakta, kent UNESCO dünya miras listesine girmiş pek çok tarihi eseri barındırmaktadır. Buna rağmen bu durumun ön plana çıkmaması, tanıtım eksikliği panelistlerce Bursa'da tarih temalı park önerisinin temelini oluşturmaktadır. Ayrıca tarih temalı bir parkın kent kimliğine, kentliye önemli katkılar sunacağı, Bursa'yı diğer kentlerden ayıran özelliklerini ön plana çıkaracağı, kent turizmine önemli katkılar sağlayacağı ve Bursa'nın gezilip görülecek temel yerlerden birisi haline getireceği, Bursa'nın küresel ölçekte tanınmasına olanak sağlayacağı, eğitime katkı sağlayacağı, kent tarihi dokusunu korumanın en eğlenceli yolunun bu olduğu (tarihi alanları tarih temalı park haline dönüştürmek), kent geçmişi hakkında bilgi sahibi olunarak gelecek için yol gösterici olacağı gerekçeleri de anket analiz ile elde edilen sonuçlardandır.

Rekreasyon ve eğlence temalı park ve bahçeler: Bu tema I.tur Delphi anket sonuçları doğrultusunda panelistlerce % 17,1 oranında tercih edilerek II.tura 2. sırada gitmiştir. Ülkemizde en önemli eğlence parkları lunaparklardır. Panelistlerin görüşüne göre lunaparklar ve benzerleri kötü işletilen ve bu sebeple kullanıcı üzerindeki imajı iyi olmayan parklardır. Bu nedenle "rekreasyon ve eğlence temalı parklar" konusunda kentlerde bir yetersizlik, boşluk bulunmaktadır. Bu gerekçeyle de panelistler Bursa için öncelikli park temaları arasında bu temaya yer vermişlerdir. Diğer gerekçelere göre de tüm kentlerde olduğu gibi Bursa'da da alternatif eğlence ve kültür alanlarının olmaması ya da az olması, nüfusun kozmopolit yapısını kaynaştıracak sosyal alanların yetersiz olması, dünyada çok gelişmiş eğlence parklarının benzerinin Türkiye'de ve Bursa'da bir örneğinin olmaması, insanların eğlence, adrenalin, heyecan gibi gereksinimlerini doyuracak mekânların olmaması/ yetersizliğidir.

Sanat temalı parklar: Kentlerin tarihsel süreç içerisinde yaşanmışlıklarına ışık tutan, geçmişin gelecek nesiller tarafından farkındalığının sağlanmasına yardımcı olması bakımından sanat temalı parklar kent içinde önemli yer tutmaktadır. Bu tema, I.tur Delphi anket sonuçları doğrultusunda II. tura 3. sırada başlamıştır. Panelistlerin %17,1'i tarafından tercih edilmiştir. Bunun da gerekçeleri; Bursa'nın Türkiye'nin 4. büyük kenti olmasına rağmen kültür - sanat alanında İstanbul, Ankara ve İzmir'in çok gerisinde kalması, böylece sanatın eğitime ilişkisinin kurulabilmesinin sağlanabilmesi ve gelecek nesillere aktarılmasına olanak sağlaması, Bursa'nın zengin tarihinin ve sanatın

birleşimiyle rekreasyonel açıdan doyurucu bir parkın ortaya çıkması inancının yüksek olması, sanatın hayatın daha çok içine girmesine olanak sağlaması, kamusal alanlardaki sanat eserlerinin kitlesel etkisinin daha fazla olmasıdır. Bursa, köklü geçmişi, sahip olduğu kültür ve sanat varlıklarıyla açık hava müzesi niteliğinde bir şehirdir. Ayrıca Avrupa Şehri unvanı bulunan Bursa'da, sanat yaşamına farklı katkılar sunabilecek çağdaş sanatçıların üreteceği heykeller (Bursalı ünlü sanatçılar, tarihi kişilikler gibi temaları içeren) ile sanat temalı bir park yapılması uygun olacaktır. Sanat temalı parklarda tarihte iz bırakmış bir ismin heykeli yapabileceği gibi vurgulanmak istenen konuya yönelik çalışmalar da yapılabilir.

Eğitim temalı park ve bahçeler: Bu seçenek I .tur Delphi anket sonucunda II.tura 4.sırada çıkmıştır. Panelistlerin %14,5'i bu park temasının Bursa için uygun gördüklerini belirtmişlerdir. Bu tercihin gerekçeleri analiz edildiğinde görülmüştür ki; tercih sebebinin temelinde ekolojik gerekçeler yer almaktadır. Panelistlerin burada belirttiği gerekçeler;

Günümüzde dengesi bozulan ekolojik sistem ve yok olma tehlikesi ile karşı karşıya olan canlı türlerinin gelecek nesiller için de varlığını sürdürmelerini sağlamak, doğadan uzaklaşan kent insanlarını kent içi yeşil alanları koruyarak yeniden buluşturmak, bütün insanların çevreye karşı duyarlı olmalarını, canlılara karşı sevgi ve saygı duymalarını sağlamak, çevre bilincini oluşturmaya yönelik eğitimlerin verilmesi öncelikli gerekçeler olarak belirtilmiştir. Ayrıca çocuklar ve yetişkinler için eğitici, görsel öğretici iyi tasarlanmış mekânların eksik ama son derece de gerekli olduğu belirtilmiştir.

Hikaye, masal, mitoloji temalı park ve bahçeler: I.tur Delphi anketi neticesinde II.tur Delphi anketine 5.sırada katılan bu tema, panelistlerin %11,9'u tarafından tercih edilmiştir. Bunun gerekçeleri ise Bursa'nın hikâye, masal, mitoloji yönünden çok zengin yerel ve kültürel özelliklerinin bulunmasıdır. Panelistler, böyle bir tematik parkın var olan değerleri ortaya çıkarmak ve gelecek nesillere aktarılmasını sağlayan araçlar olduğunu ve böylece kent kültürüne katkı sağladığını düşünmektedir. Ayrıca bu tür tematik parklar ile çocuk ve çocuk ruhlulara özel alanlar çoğaltılarak her yaşa hitap eden eğitici, eğlenceli ve ilgi çekici alanlar oluşturularak çocukların hayal gücü, kavrama yeteneklerini arttıran kendi yaşam senaryolarını tasarlama imkânı sunacaktır.

Panelistler, lunapark ve mahalle parkı düzeyindeki çocuk oyun alanları dışında bireylerin çocuk ruhunu doyuracak mekânların bulunmadığı gerekçesinin önemle üzerinde durmuşlardır.

İklim temalı park ve bahçeler: Bursa konumu, iklimsel özellikleri ve jeomorfolojik yapısına bağlı olarak çok çeşitli habitatları bünyesinde barındırmaktadır. Ayrıca deniz, dağ, yayla, ova, çeşitli niteliklerdeki su kaynaklarına sahip olması, vejetasyon çeşitliliği gibi doğal değerleri ile aynı gün içerisinde farklı iklimsel koşulların deneyimlenmesine olanak sağlamaktadır. Bu gerekçelerle panelistlerin %5,2'si Bursa için "iklim temalı park ve bahçeleri" öngörmüşlerdir.

Doğal yaşam temalı bahçeler: Bursa'nın sahip olduğu doğal peyzaj özelliklerinden hareketle, doğal yaşam temalı parkların tasarlanması mevcut doğal yapının korunması yanı sıra kullanıcılara farklı duyuşal deneyimler yaşamasına olanak sağlayacağından panelistlerin % 5,26'sı Bursa için doğal yaşam temalı bahçelerin olması gerektiğini önermektedirler.

Hobi temalı parklar: Panelistlerin % 2,63' ü kişisel hobilerini günlük yaşam mekânlarında gerçekleştiremeyen bireylerin, hobilerini icra etmelerine olanak sağlayan mekânlar sunduğundan Bursa için hobi temalı parkların olması gerektiğini düşünmektedirler.

Özel anlatımlı bahçeler: Panelistlerin % 2,63'ü Bursa'da özel anlatımlı bahçelerin olması gerektiğini, çünkü bu alanların sıradanlıktan uzak ve kentin cazibesini arttıran alanlar olduğunu düşünmektedirler.

I.Tur sonunda panelistlerin Bursa için uygun gördüğü ilk üç tercihleri belirlenip en çok seçilen ilk beş park teması aşağıda sıralanmıştır.

1. Tarih temalı parklar
2. Rekreasyon ve eğlence temalı park ve bahçeler
3. Sanat temalı parklar
4. Eğitim temalı park ve bahçeler
5. Hikaye, masal, mitoloji temalı park ve bahçeler dir.

Elemeler sonucu beşe düşen park temaları II. turda panelistlere tekrar sorulmuştur. II. Turda da panelistlerden ilk üç tercihlerini sıralamaları istenmiştir. II. Tur anket değerlendirmesinde Bursa için uygun olabilecek temalar sıralanmış ve en çok seçimi alan ilk üç tema belirlenmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre Bursa için öncelikli 3 tema belirlenerek aşağıda verilmiştir.

1. Eğitim temalı park ve bahçeler
2. Rekreasyon ve eğlence temalı park ve bahçeler
3. “Tarih temalı parklar” ile “sanat temalı parklar” şeklindedir.

Eğitim temalı park ve bahçeler tez kapsamında da anlatıldığı gibi çeşitli konularda olabilmektedir. Bursa için yapılan Delphi anket sonuçları yorumlandığında eğitim temalı park ve bahçelerin içeriğini ekolojik tabanlı ve çevre bilincini aşılama yönelik eğitim temalarının oluşturduğu saptanmıştır. Öyle ki çevre bilincinin oluşturulması ve geliştirilmesi insanın doğumundan itibaren tüm yaşamı boyunca devam eden bir süreçtir. Bu nedenle Bursa için önerilen eğitim temalı parkın her yaş grubundan insana çevre bilinci oluşturacak ve geliştirecek donanıma sahip olması gerekmektedir.

Delphi anketleri ile 2.sırayı “rekreasyon ve eğlence temalı park ve bahçeler” almıştır. Bunun gerekçesi ise Bursa’da çeşitli ölçeklerde kente hizmet veren parklar olmasına rağmen insanların alışılmışın dışında ve eğlence, adrenalin, heyecan gibi gereksinimlerini doyuracak rekreasyonel faaliyetler arayışında olduğu düşünülmektedir.

Üçüncü sırayı iki park teması paylaşmıştır. Bu temalar “Tarih Temalı Parklar” ve “Sanat Temalı Parklar”dır. Bursa, birçok medeniyetin ve dinlerin yaşandığı zengin tarihçesi, günümüze kadar korunarak gelmiş olan pek çok eserlerin varlığı ve diğer yerel kültürel özellikleri ile Türkiye’nin çekici ve önemli peyzajlarından biridir. Bursa’nın tarihçesini tema edinen bir park, tarihi dokunun korunmasını, dünyaca tanınmasını ve aynı zamanda da eğitim temalı park olarak hizmet vermesini sağlayacaktır. Böyle bir park alanı bireylere tarihi doku içerisinde duyuşsal olarak yaşatacağı deneyimlerle çağ temalı bir park etkisi de oluşturabilecektir. Tarih temalı parklar tarihi çevrelerin koruma- kullanma dengesi ile alanın sürdürülebilirliğini sağlamak açısından da olumlu etki yaratacaktır. Tarihi eserler özgün mimari ve süslemeleri ile aynı zamanda birer sanat eseridir. Bursa’nın tarihi eser yönünden zenginliği, sanat temalı bir parkı da

destekler niteliktedir. Bursa için önerilen sanat temalı parklar, Bursa'da sanat yaşamına renk katarak sanatsal faaliyetlerle ilgilenenleri bir araya getirme, buluşturma olanağı sağlayarak, sanata olan ilgiyi de artıracaktır.

Genel anketler sonucunda elde edilen verilere göre tema parkı sınırları içerisinde, parkın temasıyla rekabete girecek, sınıfında marka olmuş tesis ve mekânların bulunması ya da bulunmamasına yönelik panelist görüşleri genel itibariyle tema parkı içerisinde marka tesislerin bulunmasının uygun olmadığı ortaya çıkmıştır. Dünyanın önde gelen tema parklarında var olan marka olmuş tesislerin tema park konseptini kendi konseptleriyle bağdaştırma yönünde çalışmalar yaptığı ve tema parklarının büyük kısmında alan içerisinde bulunan tesislere, tema parkı bölümleriyle ilişkili isimler verildiği gözlemlenmiştir.

Tema parkının mülkiyet ve yönetsel durumlarının dünyadaki tema parkı örneklerine bakıldığında tema parkları eğlence parkı odaklı ve özel teşebbüslerce yönetilen parklar olduğu görülmektedir. Dünya'da ve Türkiye'deki tema parkı örneklerine bakıldığında kamusal nitelikte olmayan tamamen ticari işletme gibi çalıştırılan uygulamalar olduğu ortaya çıkmıştır. Ancak böyle bir uygulama park tanımı ile çelişmektedir. Bu çalışmada panelistlere Bursa'da yapılması olası bir tema parkın kamusal mı ticari bir alan mı olması gerektiği sorgulanmış ve alınan yanıtlar analiz edilerek şu sonuca ulaşılmıştır; tema parkları içerdikleri konseptte göre ticari ya da kamusal olabilir. Ticari nitelik gösteren tema parkları, kullanıcı profiline kısıtlamayacak ve kamusal yararı gözetecek düzeyde ticari nitelik gösterebilirler. Tema Parkı yönetimi özel kuruluşlara ait olabileceği gibi yerel yönetimlerce de yönetiminin yapılabilmesi mümkündür. Bunun için geniş çaplı yönetim planları ve stratejiler geliştirilmesi gerekmektedir. Yönetimin sürdürülebilir olmasının yanı sıra kent ve kentliye olan kazancı ön planda tutulmalıdır.

Panelistlerden istenen tema parklarına ilişkin sosyal, ekonomi, güvenlik, rekreasyon ekolojik, estetik ve işlevsellik konularına yönelik görüşleri Çizelge 4.2 'de verilmiştir. Buna göre Bursa'da olası bir tema parkının, etkinlik alanlarının yaş gruplarına göre birbirinden ayrıldığı, her yaş grubundan ve her eğitim düzeyinden kullanıcıya hizmet vermesi gerekmektedir. Aktif ve pasif rekreasyon olanaklarına sahip, kapalı alanları da bünyesinde barındıran, günün her saati güvenli bir şekilde kullanıma uygun, bir kısım

geliri sosyal sorumluluk projelerinde değerlendirilmek ve bir kısmı da parkın sürdürülebilirliğini sağlamak için kullanılmak üzere girişi ücretli olan park alanları olmalıdır. Ayrıca bütün bunlara ek olarak tasarlanacak olan park alanında peyzaj tasarımının temel elemanları olan donatı elemanları özgün nitelikte ve bitki materyali de ekzotik bitkiler yanı sıra endemik türleri de kapsamalıdır.

Çalışma kapsamında ele alınan dünyadan ve Türkiye'den bazı tema parkları örneklerinde görülmektedir ki tema parkı kavramı çok geniş olmakla birlikte bölgenin doğal ve kültürel özelliklerine göre farklılık göstermektedir. Delphi anket sonuçlarına göre çıkan temalarda Bursa için park tasarımı aşamasında doğal ve kültürel peyzaj özellikleri de göz önünde bulundurularak ele alınmalıdır. Böylelikle Bursa kentine yeni bir prestij noktası, yeni bir kimlik, turizm potansiyeli bir alan ve her yaştan insanın farklı duygular yaşayabileceği unutulmaz anlara tanıklık edebileceği tema parkı, Bursa kenti için büyük bir kazanım olacaktır. Bu çalışmadan elde edilen sonuçlar Bursa yerel yönetimleriyle paylaşılarak ilgili çalışmalarda değerlendirilmesi hedeflenmiştir.

KAYNAKLAR

- Anonim, 2016a.** <http://www.thousandwonders.net/Bristol+Zoo> (Erişim tarihi: 18.12.2016).
- Anonim, 2016b.** <http://www.thousandwonders.net/covers/0c/Gothenburg.Botanical.Garden.jpg> (Erişim tarihi: 18.12.2016).
- Anonim, 2016c.** <http://2.bp.blogspot.com/3vGX04YmNts/UqhHUarxTDI/AAAAAAAAADTI/5BidcGJzzIU/s1600/karaca+arboretim.jpg> (Erişim tarihi: 18.12.2016).
- Anonim, 2016d.** <https://www.theplaymania.com/skidubai/ski-dubai> (Erişim tarihi: 18.12.2016).
- Anonim, 2016e.** <http://www.worldtourismplace.com/wp-content/uploads/2011/10/vacation-at-the-water-park-aquaboulevard-france.jpg> (Erişim tarihi: 18.12.2016).
- Anonim, 2016f.** <http://www.themeparkreview.com/europe2005/bakken/bakken20.jpg> (Erişim tarihi: 18.12.2016).
- Anonim, 2016g.** http://www.masaloku.com/wp-content/uploads/2016/01/hacivat_ve_karagoz.jpg (Erişim tarihi: 18.12.2016).
- Anonim, 2016h.** <http://www.masaloku.com/wp-content/uploads/2014/12/keloglan-1.png> (Erişim tarihi: 18.12.2016).
- Anonim, 2016i.** <http://img.webme.com/pic/g/gizlilikler/nasreddinhoca.jpg> (Erişim tarihi: 18.12.2016).
- Anonim, 2016i.** <http://www.trthaber.com/haber/bilim-teknik/dunyanin-en-eski-dinozor-yuvasi-bulundu-25527.html> (Erişim tarihi: 18.12.2016).
- Anonim, 2016j.** http://jpaxelsson.jalbum.net/Beijing-Sculpture-Park/#19_050718_Beijing_sculpture_park_19.jpg (Erişim tarihi: 18.12.2016).
- Anonim, 2016k.** <http://www.yesilist.com/wp-content/uploads/2016/04/hobi-bahce.jpg> (Erişim tarihi: 18.12.2016).
- Anonim, 2016l.** http://www.folgefonna.info/sites/default/files/steinpark-vei_2.jpg (Erişim tarihi: 18.12.2016).
- Anonim, 2016m.** <http://www.tuik.gov.tr> (Erişim tarihi: 12.12.2016)
- Anonim, 2017a.** Theme Index and Museum Index: The Global Attractions Attendance Report. TEA/AECOM 2015 (Erişim tarihi: 02.02.2017).
- Anonim, 2017aa.** <http://universal.wdwinfo.com/wp-content/uploads/2014/09/011.jpg> (Erişim tarihi: 02.02.2017).

Anonim, 2017ab. https://1b053f053cbb0b58a2c1-0c725c907c2d637068751776aeee5fbf.ssl.cf1.rackcdn.com/cd53bc025bf5439d985ed1c0f3f8e8c6_sw-10276-0256-park_map-mako.jpg?pos=1 (Erişim tarihi: 02.02.2017).

Anonim, 2017ac. http://files.guidedanmark.org/files/382/382_8360.jpg?qfix (Erişim tarihi: 02.02.2017).

Anonim, 2017ad. <https://s-media-cache-ak0.pinning.com/originals/48/ef/95/48ef956f5d4dc40dceb96acaef29ec3.jpg> (Erişim tarihi: 02.02.2017).

Anonim, 2017ae. https://cdn.getyourguide.com/niwziy219cvz/3kC03a3k1GYuU4SYU46UAe/a8d7088b1a647031b0fa0261dfcc3e68/tivoli_gardens-copenhagen-1500x850.jpg (Erişim tarihi: 02.02.2017).

Anonim, 2017af. <https://media-cdn.tripadvisor.com/media/photo-s/07/51/f8/4b/etfeling.jpg> (Erişim tarihi: 02.02.2017).

Anonim, 2017ag. <http://www.parkncoaster.com/plan/plan-etfeling-1024.jpg> (Erişim tarihi: 02.02.2017).

Anonim, 2017ah. https://tr.wikipedia.org/wiki/Bilim_Sanat_ve_K%C3%BCt%C3%BCr_Park%C4%B1 (Erişim tarihi: 03.02.2017).

Anonim, 2017ai. <http://www.eskisehir.bel.tr/arama.php> (Erişim tarihi: 05.02.2017).

Anonim, 2017ai. <http://www.izmirdogalyasamparki.org.tr> (Erişim tarihi: 05.02.2017).

Anonim, 2017aj. <http://www.bursa.bel.tr/> (Erişim tarihi: 05.02.2017).

Anonim, 2017ak. <http://fotograf.bursa.com.tr/> (Erişim tarihi: 05.02.2017).

Anonim, 2017al. <http://miniaturk.com.tr/> (Erişim tarihi: 15.02.2017).

Anonim, 2017b. <https://s-media-cache-ak0.pinning.com/originals/80/84/75/808475d60e90e4046554b3a4548e140.jpg> (Erişim tarihi: 15.02.2017).

Anonim, 2017bb. https://www.uomeetingsandevents.com/Images/Galleries/NewYork/02_FullScreen/NY_2.jpg (Erişim tarihi: 15.02.2017).

Anonim, 2017c. <http://www.thousandwonders.net> (Erişim tarihi: 15.02.2017).

Anonim, 2017cc. <https://s-media-cache-ak0.pinning.com/originals/e7/90/dc/e790dcff71ab3df6cb7fa5e9022eada6.jpg> (Erişim tarihi: 15.02.2017).

Anonim, 2017d. <http://www.dreamsunlimitedtravel.com/images/disneyland/Disneylan-d-Map.jpg> (Erişim tarihi: 15.02.2017).

- Anonim, 2017dd.** <http://www.totalorlando.com/slideshow.asp?Img=180&Type=ParkAttraction> (Erişim tarihi: 15.02.2017).
- Anonim, 2017e.** <http://www.destination360.com/asia/japan/tokyo/map-of-disneyland> (Erişim tarihi: 08.03.2017).
- Anonim, 2017ee.** https://lucept.files.wordpress.com/2012/06/img_9509.jpg (Erişim tarihi: 08.03.2017).
- Anonim, 2017f.** https://www.usj.co.jp/e/common/studiomap_jpg.html (Erişim tarihi: 08.03.2017).
- Anonim, 2017ff.** <http://static.seattletimes.com/wp-content/uploads/2012/06/2018421261-1020x0.jpg> (Erişim tarihi: 08.03.2017).
- Anonim, 2017g.** <http://www.travelcaffeine.com/universal-studios-japan-tips/> (Erişim tarihi: 08.03.2017).
- Anonim, 2017gg.** <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/4a/d1/27/4ad1277e08e319fa27dc09c1ad10dab9.jpg> (Erişim tarihi: 08.03.2017).
- Anonim, 2017h.** <http://www.justonecookbook.com/wp-content/uploads/2014/10/DisneySea-Map.jpg> (Erişim tarihi: 08.03.2017).
- Anonim, 2017hh.** <https://secure.parksandresorts.wdprmedia.com/media/disneyparks/blog/wp-content/uploads/2013/09/HUN748950LARGE.jpg> (Erişim tarihi: 08.03.2017).
- Anonim, 2017i.** http://www.awesomeflorida.com/images/epcot_1b.jpg (Erişim tarihi: 08.03.2017).
- Anonim, 2017ii.** http://behindthethrills.com/wp-content/uploads/2011/06/ioa_map_6-2015.png (Erişim tarihi: 08.03.2017).
- Anonim, 2017i.** <https://disneyworld.disney.go.com/destinations/epcot/> (Erişim tarihi: 08.03.2017).
- Anonim, 2017ii.** https://www.universalorlando.com/Images/IOA_Header_tcm13-10617.jpg (Erişim tarihi: 08.03.2017).
- Anonim, 2017j.** <http://www.disneyfanatic.com/top-10-tips-for-epcots-future-world-from-a-veteran/> (Erişim tarihi: 08.03.2017).
- Anonim, 2017jj.** <http://zh.chimelong.com/Oceankingdom/EN/service/map.shtml> (Erişim tarihi: 08.03.2017).
- Anonim, 2017k.** <http://static.asiawebdirect.com/m/bangkok/portals/orlando-com/homepage/attractions/epcot/allParagraphs/00/image/epcot-1.jpg> (Erişim tarihi: 08.03.2017).

- Anonim,** **2017kk.** <http://oceankingdomint.chimelong.com/Oceankingdom/images/ylss/hqh/hcsy.jpg> (Erişim tarihi: 08.03.2017).
- Anonim,** **2017l.** <http://www.orlando.com/attractions/epcot.htm> (Erişim tarihi: 08.03.2017).
- Anonim,** **2017ll.** http://www.everland.com/ICSFiles/artimage/2009/02/19/ehmc_15evl02/1_img_0201.jpg (Erişim tarihi: 08.03.2017).
- Anonim,** **2017m.** <http://www.wdwinfo.com/maps/disney-animal-kingdom-map.htm> (Erişim tarihi: 08.03.2017).
- Anonim,** **2017mm.** <https://i.ytimg.com/vi/tjsCZS2KdM4/maxresdefault.jpg> (Erişim tarihi: 08.03.2017).
- Anonim,** **2017n.** https://assets.hipmunk.com/assets/hotel_image/v1/563366e88f3484588f7c3ba7.jpg (Erişim tarihi: 10.03.2017).
- Anonim,** **2017nn.** <https://media.oceanpark.com.hk/files/s3fs-public/CableCarStation.jpg> (Erişim tarihi: 10.03.2017).
- Anonim,** **2017o.** <https://secure.parksandresorts.wdpromedia.com/resize/mwImage/1/900/360/75/wdpromedia.disney.go.com/media/wdpro-assets/places-to-stay/kidani-animal-kingdom/animal-kingdom-villas-kidani-00-full.jpg?17122012112019> (Erişim tarihi: 10.03.2017).
- Anonim,** **2017oo.** https://www.oceanpark.com.hk/en/plan-your-visit/park-map?ref=nav-from-1_park-experience-attractions-mine-train (Erişim tarihi: 10.03.2017).
- Anonim,** **2017ö.** <http://www.wdwmagic.com> (Erişim tarihi: 10.03.2017).
- Anonim,** **2017öö.** <http://www.i-mockery.com/minimocks/lotte-world-christmas-south-korea/lotte-world-map.jpg> (Erişim tarihi: 10.03.2017).
- Anonim,** **2017p.** <http://www.southmag.com/Unleash-Your-Wild-Side-at-Disneys-Animal-Kingdom-Disney-Vacation-Part-3/> (Erişim tarihi: 10.03.2017).
- Anonim,** **2017pp.** <http://www.tourist-destinations.com/wp-content/uploads/2014/07/Lotte-World-South-Korea.jpg> (Erişim tarihi: 10.03.2017).
- Anonim,** **2017r.** <http://thisbeautifuldayblog.com/disneys-animal-kingdom-for-adults/> (Erişim tarihi: 10.03.2017).
- Anonim,** **2017rr.** <https://www.travelchinaguide.com/images/map/zhejiang/hangzhou-songcheng.jpg> (Erişim tarihi: 10.03.2017).

Anonim, 2017s. <http://www.orlandotomiamishuttle.com/wp-content/uploads/2014/03/disney-hollywood-studios-map.jpg> (Erişim tarihi: 10.03.2017).

Anonim, 2017ss. <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/736x/3c/9a/ea/3c9a9ae7ec98fb3ac3e215f397a871a6.jpg> (Erişim tarihi: 10.03.2017).

Anonim, 2017ş. <http://www.orlandoweekly.com/orlando/disneys-hollywood-studios-park-is-limping-into-the-icu-whats-taking-mickey-so-long-with-the-overhaul/Content?oid=2410001> (Erişim tarihi: 10.03.2017).

Anonim, 2017şş. <http://cache.graphicslib.viator.com/graphicslib/2030/SITours/maps/universal-studios-hollywood-general-admission-ticket-in-los-angeles-16705.jpg> (Erişim tarihi: 10.03.2017).

Anonim, 2017t. <http://wide-wallpapers.net/the-hollywood-tower-guitar-hollywood-studios-wide-wallpaper/> (Erişim tarihi: 10.03.2017).

Anonim, 2017tt. <http://www.chinatouristmaps.com/assets/images/travelmap/detailed-map-of-hong-kong-disneyland-resort.jpg> (Erişim tarihi: 11.03.2017).

Anonim, 2017 u. <http://micechat.com/26637-open-letter-to-disney-fixing-the-hollywood-studios/> (Erişim tarihi: 11.03.2017).

Anonim, 2017uu. http://www.themeparkreview.com/parks/pimages/Nagashima_Spa_Land/2011_Park_Map/IMG_0010.jpg (Erişim tarihi: 11.03.2017).

Anonim, 2017ü. <http://www.disneytouristblog.com> (Erişim tarihi: 11.03.2017).

Anonim, 2017üü. <http://www.newsparcs.com/article/00006030/src/IMG006.jpg> (Erişim tarihi: 11.03.2017).

Anonim, 2017v. <http://tombricker.smugmug.com> (Erişim tarihi: 11.03.2017).

Anonim, 2017vv. <http://www.europapark.de> (Erişim tarihi: 11.03.2017).

Anonim, 2017y. <http://parismap360.com/carte/image/en/disneyland-paris-map.png> (Erişim tarihi: 11.03.2017).

Anonim, 2017yy. <http://thingstodo.net> (Erişim tarihi: 11.03.2017).

Anonim, 2017z. http://behindthethrills.com/wpcontent/uploads/2011/06/usf_map_6-2015.png (Erişim tarihi: 11.03.2017).

Anonim, 2017zz. http://www.allwaterparkcoupons.com/wp-content/plugins/rss-poster1/cache/94f9e_orlando-seaworld_3365755b.jpg (Erişim tarihi: 11.03.2017).

Akdoğan, G. 1974. Bahçe ve Peyzaj Sanatı Tarihi. Ankara Üni, *Ziraat Fakültesi Dergisi Yayınları*, 536.

Akgül, E. 2002. Tema Parkları. *Yüksek Lisans Ödevi (yayımlanmamış)*, AÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.

Arkun, A. K. 2006. Ankara-Eryaman Yerleşkesi Yakın Çevresinde Tasarlanan Son Dönem Parklarının Tasarım Özelliklerinin Belirlenmesi. *Yüksek Lisans Tezi*, AÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.

Asensio, P.2000. The World of Contemporary. Italy. 456s.

Bektaş, A. 2010. Bursa İli Kent Parklarının, Reşat Oyal Kültürparkı, Soğanlı Botanik Parkı Ve Merinos Parkı Örneklerinde Peyzaj Tasarım Kriterlerine Göre İncelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi*, SÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Konya.

Bursa Büyükşehir Belediyesi. 2013. Bursa (Hanlar Bölgesi&Sultan Külliyesi) ve Cumalıkızık Yönetim Planı (2013-2018), Bursa.

Civelek, S. 1999. Hayvanat Bahçeleri Üzerine Bir Araştırma – Mekansal Farklılığın Ziyaretçi Algısına Etkileri. *Yüksek Lisans Tezi*, KTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Trabzon.

Çelik, A., Bobat, A., 2007. Kocaeli SEKA Kent Parkı'nın Alan Kullanımı ve Peyzajının İrdelenmesi. Kırsal Çevre Yılığ. Kırsal Çevre ve Ormancılık Sorunları Araştırma Derneği, 68-80.

Dalkılıç, E. 2007. Eğlence Parklarının Tarihsel Gelişimi Ve Planlama Kriterleri. *Yüksek Lisans Tezi*, AÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.

Deniz, G. 2002. Temalı Park ve Bahçelerin Planlama-Tasarım İlkeleri. *Yüksek Lisans Tezi (yayımlanmamış)*, AÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.

Emür, S., H., Onsekiz D. 2007. Kentsel Yaşam Kalitesi Bileşenleri Arasında Açık ve Yeşil Alanların Önemi – Kayseri/Kocasinan İlçesi Park Alanları Analizi, *Erciyes Üniversitesi SBE Dergisi*, (22):367-396.

Ertekin, N. 1992. Yeşil Alan Olarak İzmir İçin Önemi Olan Kültürparkın Bitki Varlığının Saptanması, Korunması ve Geliştirilmesi Üzerine Araştırmalar. *Yüksek Lisans Tezi*, EÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, İzmir.

Gold, S. M. 1980. Recreation Planning and Design. Mc Graw Hill. U.S.A.

Hepcan, Ç., Özkan, B. 2005. Botanik Bahçelerinin Kentsel Dış Mekanlar Olarak Kullanıcılara Sunduğu Olanakların Belirlenmesi, *Ege Üni, Ziraat Fakültesi Dergisi* 42(3):159-170.

Garrod, B.,A.Fyall.2005. Tourism Marketing: A Collaborative Approach.ISBN1-873150-90-3. Great Britain.

Kesim, G.A., Demir, Z., Kutay, E., Örnekçi, S., Yerli, Ö.2006. Yeni Düzce Yerleşiminde Bir Parkın Fonksiyonel Açısından İrdelenmesi. *Düzce Üniversitesi, Orman Fakültesi Ormanlık Dergisi.* 2, 1

Kızılaslan, S. 2007. Trabzon Kenti Park ve Bahçelerinin Peyzaj Tasarım Kriterleri Açısından İncelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi, AÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.*

Kuter, N. 2007. Çankırı Kenti Açık ve Yeşil Alan Varlığı İçinde Tarihi Kent Merkezinin Kentsel Peyzaj Tasarımı Açısından Değerlendirilmesi. *Doktora Tezi, AÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.*

Özkan, B., Küçükerbaş E.V. 1999. Kemalpaşa Kentsel Dış Mekanlarının İrdelenmesi. Kemalpaşa Kültür ve Çevre Sempozyumu, Kemalpaşa Belediyesi, Kemalpaşa.

Özkır, A. 2007. Kent Parkları Yönetim Modelinin Geliştirilmesi. *Doktora Tezi.* Ankara Üni, Ankara.

Öztürk, H. 2003. Eğlence ve Kültür Temeli Parkların İncelenmesi. *Yüksek Lisans Ödevi (yayımlanmamış), AÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.*

Powel, C. 2003. Delphi Technique:Myths And Realities. *Journal of Advanced Nursing* 41(4):376-382.

Şahin, A. E. 2001. Eğitim Araştırmalarında Delphi Tekniği ve Kullanımı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,* 20: 215 – 220.

Topaloğlu, S. 2007. Ankara Harikalar Diyarı Kent Parkı'nın Tema Park Kavramı Kapsamında İrdelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi, Zonguldak Karaelmas Üni Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Zonguldak.*

Tudge, C. 1992. Last Animal at the Zoo: How Mass Extinction Can Be Stopped. Oxford University Press, Oxford.

Wlyson, P., Wlyson, A. 1994. Theme Parks, Leisure Centres, Zoos and Aquaria. Longman Group UK Limited, New York.

Zukin, S. 1991. Landscapes of Power From Detroit to Disney World. p. 55–49–232.

EKLER

EK1 Genel anket
EK2 I. tur Delphi anketi
EK3 II. tur Delphi anketi

EK 1 Genel Anket

Bu çalışma Uludağ Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi Araştırma Projesi kapsamında yürütülmektedir. Hedef kitle araştırma alanında yetkili ve uzman kişilerdir.

Tema parkları: Belli bir temaya dayanan, ciddi bir şekilde planlama-tasarım ve işletme anlayışı gerektiren, bir taraftan modernliğin nasıl olması gerektiğini anlatan, hayallerin yansımalarından oluşan, bu yansımalarla sosyal kimliği güçlendirmek adına farklı kontrol metotları kullanılan parklardır (Zukin 1991).

(Aşağıdaki sorularda seçiminizi kırmızı renkle boyayınız.)

Cinsiyetiniz: Kadın Erkek

Yaşınız: 20-25 26-30 31-40 41-50 51-60 61-70 70 ve üzeri

1. Tema parkının mahalle, semt ve kent parklarından farklılıkları sizce nelerdir?
2. Bildiğiniz, gördüğünüz, duyduğunuz tema parkları hangileri? (Dünyadan, Türkiye'den, Bursa'dan örnekler)
3. Tema parkı ticari bir alan mı yoksa kamusal alan mıdır? Sizce ne olmalıdır?
4. Bir tema parkının mülkiyeti ve yönetimi kime ait olmalıdır?
5. Tema parkı sınırları içerisinde, parkın temasıyla rekabete girecek, sınıfında marka olmuş tesis ve mekanlar bulunmalı mıdır? Bu durumun fayda ya da zararları sizce nelerdir?
6. Sizce Bursa'daki parkların hangisi/hangileri tematik özellik taşımaktadır? Bunun sebepleri sizce nelerdir?
7. Hayallerinizdeki parkın gerçekleşeceği inancı ile Bursa için HAYALİNİZDEKİ tema parkını anlatınız?
8. Aşağıdaki konular açısından tema parklarına yönelik önerinizi (EVET,HAYIR,FİKRİM YOK seçeneklerinden birini) kırmızı renkle boyayarak seçiniz.

KONU	ÖNERİ
SOSYAL	<p>Bursa'daki bir tema parkı her yaş grubuna hizmet etmelidir.</p> <p>☐ EVET ☐ HAYIR ☐ FİKRİM YOK</p> <p>Bursa'daki bir tema parkında aktivite alanları yaş gruplarına göre ayrılmalıdır.</p> <p>☐ EVET ☐ HAYIR ☐ FİKRİM YOK</p> <p>Bursa'daki bir tema parkı eğitim düzeyi yönünden farklı kullanıcılara hizmet vermelidir.</p> <p>☐ EVET ☐ HAYIR ☐ FİKRİM YOK</p> <p>Bursa'daki bir tema parkında kapalı sosyal alanlar bulunmalıdır.</p> <p>☐ EVET ☐ HAYIR ☐ FİKRİM YOK</p>
EKONOMİ	<p>Bursa'daki bir tema parkında girişler ücretli olmalıdır.</p> <p>☐ EVET ☐ HAYIR ☐ FİKRİM YOK</p> <p>Bursa'daki bir tema parkından alınan giriş ücretlerinin belirli yüzdesi sosyal sorumluluk projesi kapsamında kullanılmalıdır.</p> <p>☐ EVET ☐ HAYIR ☐ FİKRİM YOK</p> <p>Bursa'daki bir tema parkından alınan giriş ücretleri sadece o park yararına kullanılmalıdır.</p> <p>☐ EVET ☐ HAYIR ☐ FİKRİM YOK</p>
GÜVENLİK	<p>Bursa'daki bir tema parkını her kullanıcı günün her saati kullanılabilmelidir.</p> <p>☐ EVET ☐ HAYIR ☐ FİKRİM YOK</p> <p>Bursa'daki bir tema parkında park yönetimi konusunda her türlü güvenlik önlemi alınmalıdır.</p> <p>☐ EVET ☐ HAYIR ☐ FİKRİM YOK</p>

REKREASYON	<p>Bursa'daki bir tema parkı sadece aktif rekreasyona olanak sağlamalıdır.</p> <p>☐ EVET ☐ HAYIR ☐ FİKRİM YOK</p> <p>Bursa'daki bir tema parkı sadece pasif rekreasyona olanak sağlamalıdır.</p> <p>☐ EVET ☐ HAYIR ☐ FİKRİM YOK</p> <p>Bursa'daki bir tema parkı hem aktif hem de pasif rekreasyona olanak sağlamalıdır.</p> <p>☐ EVET ☐ HAYIR ☐ FİKRİM YOK</p>
EKOLOJİK	<p>Bursa'daki bir tema parkında endemik bitkiler kullanılmalıdır.</p> <p>☐ EVET ☐ HAYIR ☐ FİKRİM YOK</p> <p>Bursa'daki bir tema parkında ekzotik bitkiler kullanılmalıdır.</p> <p>☐ EVET ☐ HAYIR ☐ FİKRİM YOK</p>
ESTETİK VE İŞLEVSELLİK	<p>Bursa'daki bir tema parkında kullanılan donatı elemanları alışılmış klasik donatılardan farklı olmalıdır.</p> <p>☐ EVET ☐ HAYIR ☐ FİKRİM YOK</p> <p>Bursa'daki bir tema parkında parkın temasına uygun plastik öğeler bulunmalıdır.</p> <p>☐ EVET ☐ HAYIR ☐ FİKRİM YOK</p> <p>Bursa'daki bir tema parkında tamamen doğal estetik baskın olmalıdır.</p> <p>☐ EVET ☐ HAYIR ☐ FİKRİM YOK</p>

EK 2 I. Tur Delphi Anketi

TEMA PARKLARI VE BURSA İÇİN UYGUN TEMALARIN BELİRLENMESİNE YÖNELİK ARAŞTIRMA

Bu çalışma Uludağ Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi Araştırma Projesi kapsamında yürütülmektedir. Hedef kitle araştırma alanında yetkili ve uzman kişilerdir.

Tema parkları: Belli bir temaya dayanan, ciddi bir şekilde planlama-tasarım ve işletme anlayışı gerektiren, bir taraftan modernliğin nasıl olması gerektiğini anlatan, hayallerin yansımından oluşan, bu yansımalarla sosyal kimliği güçlendirmek adına farklı kontrol metotları kullanılan parklardır (Zukin 1991).

Bursa için “ tema parkı olarak” aşağıdaki temalardan hangisini önerirsiniz. Tercih sıralamasını dikkate alarak (1.tercihinizi 1, 2.tercihinizi 2, 3 tercihinizi 3 olarak) ilgili temanın başına yazınız.

... Eğitim Temalı Park ve Bahçeler: Hayvanat bahçeleri, botanik bahçeleri, tıbbi bitkiler bahçeleri, arboretumlar, bahçe sergileri.

... İklim Temalı Park ve Bahçeler: Yağmur ormanları, çöl bahçeleri.

... Tarih Temalı Parklar: Bursa tarihi, geçmiş zaman parkları, gelecek zaman parkları.

... Coğrafya Temalı Park ve Bahçeler: Alp bahçeleri .

... Rekreasyon ve Eğlence Temalı Park ve Bahçeler: Disneyland, su parkları.

... Hikaye, Masal, Mitoloji Temalı Park ve Bahçeler: Robinson Club, Nuhun Gemisi, Uranüs.

... Sanat Temalı Parklar: Heykel parkları.

... Hobi Temalı Parklar: Koleksiyon Bahçeleri, ekolojik bahçeler.

... Doğal Yaşam Temalı Bahçeler: Koku bahçeleri.

... Özel Anlatımlı Bahçeler: Kuru taş bahçeleri, kaya bahçeleri (Deniz 2002).

... Diğer:.....'dır.

EK 3

TEMA PARKLARI VE BURSA İÇİN UYGUN TEMALARIN BELİRLENMESİNE YÖNELİK ARAŞTIRMA

Uludağ Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi Araştırma Projesi kapsamında yürütmekte olduğum Delphi Anket çalışmasının I. tur anket sonuçları değerlendirmesini tamamlamış bulunmaktayım. Siz değerli Bursa'da yaşayan, kenti iyi tanıyan, kent adına hizmet veren yetkili ve uzman, anket ekip üyeleri, vermiş olduğunuz cevaplar doğrultusunda yaptığım değerlendirmede aşağıdaki temaları Bursa için uygun görmektesiniz. Şimdi sizlerden isteğim bu seçenekleri 3 ana temaya indirgeyebilmemiz. Bursa için yaşadığımız kent için kıymetli zamanınızı çalışmama ayırdığınızdan dolayı teşekkür ederim.

(İlk 3 tercihinizi seçiniz)

- ..... Eğitim Temalı Park Ve Bahçeler
- ..... Tarih Temalı Parklar
- ..... Rekreasyon Ve Eğlence Temalı Park Ve Bahçeler
- ..... Hikaye, Masal, Mitoloji Temalı Park Ve Bahçeler
- ..... Sanat Temalı Parklar

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı: Neşe YÜCESOY

Doğum Yeri ve Tarihi: Bulgaristan / 1991

Yabancı Dili: İngilizce

Eğitim Durumu (Kurum ve Yıl):

Lise : Bursa Atatürk Anadolu Lisesi (2005-2009)

Lisans : E.Ü., Ziraat Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü (2009-2013)

Yüksek Lisans: U.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı (2015-2017)

Çalıştığı Kurum /Kurumlar ve Yıl:

- Meriç Tekinmeriç Peyzaj Tasarım Grubu, İzmir (2014)
- Bahçe Butik, Bursa (2015)
- Bursa Büyükşehir Belediyesi (2016 -)

İletişim (e-posta) : neseyucesoy@hotmail.com